

Tervetuloa Saiman Puistoon Kesäjuhlille

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäk. 2 - Wed. July 2, 1997

FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 26

65 cents

Superkirkas jarruvalo

Tampereen teknillisessä korkeakoulussa on valmistettu ensimmäisten joukossa maailmassa superkirkas punaista valoa lähettävä puolijohde-diodi eli LED. Sen valo on useita kertoja kirkkaampi kuin tavallisen LEDin valo.

Nyt kehitettyjä superkirkkaita LEDejä on mahdollista käyttää suurta valotehoa vaativissa soveluksissa, kuten liikennevaloissa ja auton jarruvaloissa. LEDien tehonkulutus on murto-osa hehkulamppujen kulutuksesta ja niiden huoltoväli paljon pitempi kuin hehkulamppujen.

Uuden LEDin tekee superkirkkaaksi puolijohdekalvojen muodostama mikro-ontelo, joka sisältää "kvanttikaivoja", joiden tuottama valo resonoi mikro-ontelon kanssa. Resonanssi synnyttää voimakkaan valoilmion. (STT)

Suomen suurin biokaasulaitos Ouluun

Suomen suurin biokaasun talteenottolaitos rakennetaan Ruskon kaatopaikalle Ouluun. Kaatopaikan hajuhaitat vähenevät, kun kaasut otetaan talteen.

Oulun kaupungin jätehuoltolaitoksen ja Sarlin-Hydro Oy:n tekemä 3,26 miljoonan markan urakkasopimus sisältää kaasun imukaivojärjestelmän, kaasupumppaamon ja soihdunpolttimon. Rakenushankkeeseen on Oulun työvoimapiiri myöntänyt puolen miljoonan markan avustuksen.

Kaatopaikan jätetäytössä jäte mätännee hapettomassa tilassa ja muodostaa biokaasua, joka on samantapaista kaasua kuin maakaasu. Kaasu sisältää metaania ja hiilidioksidia ja pieniä määriä rikkidyhdistettä. Metaanin ansiosta kaasu on hyvä polttoaine.

Ruskon biokaasulaitoksen maksimiteho on 4.5 megawattia. Sillä voitaisiin lämmittää yli tuhat omakotitaloa. Kaasun talteenotto ja poltto vähentää Ruskon kaatopaikan hajuhaittoja ja tulipalovaaraa sekä haitallisen kasvihuonekaasun vapautumista ilmakehään.

Kaasu pyritään myymään Paroc Oy:n vuorivilla-tehtaalle. Asiasta on tekeillä aiesopimus jätehuoltolaitoksen ja tehtaan kesken. Myöhemmin on mahdollista, että urakkaa laajennetaan asentamalla kaasuputki tehtaalle saakka.

Ylijäämäkaasulla on myöhemmin tarkoitus tuottaa sähköä. Myös kaatopaikan oma energiantarve korvataan jatkossa omalla kaasulla. (STT)

FITCHBURG, MA - Reipas Athletic Club members preparing - 1910s style - a throwing circle in the athletic field at Saima Park.

Photo courtesy Gertrude Lepp

Euroopan otsonitutkimuksen keskus Suomeen

Suomen Ilmatieteen laitos ottaa johdon eurooppalaisessa otsonitutkimuksessa. Eurooppalainen sääsatelliitteja ylläpitävä järjestö EUMETSAT nimesi Ilmatieteen laitoksen otsonitutkimusta koordinoivan keskuksen isännäksi. Keskuksen toiminta alkaa ensi vuoden alussa Helsingissä.

Otsonikeskus seuraa otsonin ja auringon UV-säteilyn määrää ja tekee niistä ennusteita. Keskuksessa on tarkoitus tutkia otsonitilanteen kehitystä pitkällä aikavälillä. Uusilla menetelmillä voidaan tutkia otsonikadon vaikutuksia UV-säteilyn määrään maailmanlaajuisesti. Vanhoilla menetelmillä vaikutuksista on saatu luotettavia tietoja vain paikallisesti.

Otsonikeskus seuraa ilmakehän kemiallisen tilan muutoksia ja tuottaa tietoa siitä, miten esimerkiksi freonien ja halonien päästörajoitukset vaikuttavat otsonikerroksen tilaan.

Suomessa pitkät perinteet otsonikerroksen tutkimuksessa

Otsonitutkimus aloitettiin Ilmatieteen laitoksella Sääosaston Ilmasto- tutkimuksessa vuonna 1989 yhden tutkijan, Petteri Taalaksen, voimin. Vuoden 1996 alussa viisihenkiseksi kasvanut tutkimusryhmä siirtyi organisaatiouudistuksen yhteydessä osaksi meteorologista tutkimusta.

Ryhmässä tehtävän otsonitutkimuksen perustana ovat stratosfäärin otsonia koskevat havainnot ja sen kehitymisestä saatavilla oleva tieto sekä stratosfäärin dynaamis-kemialliset mallit. Erityinen huomio kohdistetaan arktisilla ja antarktilla leveyspiireillä vallitsevaan tilanteeseen.

Vuodesta 1988 lähtien Antarktiksella on tehty otsoniluotauksia ja kokonaisotsonimittauksia Suomen ja Argentiinan keskinäisenä yhteistyönä.

(STT)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 4 - 16

RAIVAAJA

It's Festival time!

From the desk of Stig Häggblom:

Minä ja Paavo Nurmi

Boston Garden täyttyi kahdesti Paavo Nurmen toisen Amerikan kiertueen aikana. Vuosi oli 1929 ja tämä Bostonissa piakkoin purettava klassinen urheiluareena oli silloin aivan uusi.

12,000 katsojaa saapui ensimmäiseen kilpailuun, missä Nurmi juoksi 2 mailia tammikuun 26. p:nä. Menestys oli niin valtava, että Nurmea pyydettiin juoksemaan uudelleen jo helmikuun 2. p:nä. Silloinkin tuli yli 8,000 maksavaa paikalle. Matka oli nytkin 2 mailia ja Paavo voitti kevyesti molemmat kilpailut. Bostonissa oli Paavo Nurmella 1929 siis 20,000 katsojaa.

Olen tavannut joitakin ihmisiä, vanhoja tietenkä, jotka muistavat Nurmen vierailut.

Yhteensä Paavo esiintyi Uuden Englannin valtioiden alueella kuudesti. Vuonna 1925 - sen suuren kilpailu-turneen aikana - hän kävi RAIVA AJAN pääasiallisella levikkialueella neljästi, kahdesti Bostonissa ja toukokuun 9. p:nä Fitchburgissa. Jo seuraavana päivänä Nurmi juoksi Worcesterissa (10. 5. 25). Yleisömenestys oli valtava.

Yleisömäärät olivat valtavia kaikkialla, missä Paavo

Nurmi esiintyi. Kilpailuja oli vuoteen 1929 luomatavasti vähemmän (15) kuin sen suuren 1925 kiertueen aikana (55). Yleisömäärä oli yhteenlaskettuna noin 600,000 josta vuonna 1925 yksistään 450,000 katsojaa.

Tämän kirjoittaja tutustui Paavo Nurmeen kesällä 1948, ennen Lontoon olympiakisoi. Haastattelin Paavo silloin ensimmäisen kerran ja tein 50-luvun puolivälistä lähtien muistutuksia tapaamisistamme ja keskusteluistamme.

Kun Paavo palasi kotimaahan suurten Amerikan kiertueiden jälkeen, hänellä oli vielä olympiavire päällä. Hän selvästi halusi olla mukana 1932 Los Angelesissa ja hän selvästi halusi keskittyä siellä maratonjuoksuun ja voittaa se.

Mikäli Paavo Nurmi olisi päämääränsä päässyt, se olisi merkinnyt kymmenettä olympiakultaa hänelle. Kuten tiedämme, tämä ei onnistunut, koska Paavo Nurmea ei päästetty kilpailemaan. Hänet julistettiin ammattilaiseksi. Maailma kiehuu ja Suomi varsinkin, silloin vuonna 1932.

Syksyllä 1994 seurasin San Diegon vesillä Americas Cup -veneiden MM-kiisoi.

Paavo Nurmi vieraili Washington, D.C.:ssä tammikuussa 1964 ja sai kutsun Valkoiseen Taloon, missä hän tapasi presidentti Lyndon B. Johnsonin. Nurmi ja Johnson olivat tavanneet aikaisemmin Johnsonin vieraillessa varapresidenttinä Helsingissä. Illoisessa tapaamisessa presidentin luona olivat läsnä myös suurlähettiläspart, Rafael "Dick" ja rouva Patricia Seppälä. Lyndon B. Johnson otti muuten Suomessa käyntinsä sekä vakavasti että perusteellisesti. Hän ei tyytynyt vain Napapiirrin ja Rovaniemen, vaan kävi myös Lapin perukoilla.

Paluumatkalla kävin Los Angelesissa seuraamassa Paavo Nurmen 1932 jalanjälkiä ja kävin myöhemminkin samojen purjehduskilpailujen jälkimainingeissa.

Kolmen vuoden aikana on minulta syntynyt mielipidekirja Paavo Nurmesta, hänen aikakaudestaan sekä mielipiteitä olympiaurheilusta ja nykyajan yleisurheilusta. Tämän kirjan toivon lähiaikoina julkaistavan - aluksi ainakin Suomessa ja suomen kielellä.

Näiden ajatusten pohjalta lähestyn nyt nöyrästi RAIVA AJAN lukijakuntaa. Onko lukijoiden kodeissa Paavo Nurmi-aiheisia kuvia? Mikäli vastaus on myö-

teinen, olisiko näitä kuvia saatavissa?

Mikäli tämä kirjoitus saa aikaan liikehdintää, kuten tapahtui kun kaikki yhdesä etsimme kirjailija David

Bradley'a, pyytäisin otta-
maan yhteyttä joko Raiva-
ajan toimitukseen tai: Stig
Häggblom, 11 Blake Street,
Quincy, MA 02170, puh.
617-471-7062.

Itäberliiniläisen Paavo Nurmi -peruskoulun nimi on kirjottettu koulun ikkunoihin.

Paavo Nurmelle nimikkokoulu Berliiniin

Itä-Berliinin Marzahnin kaupunginosan ensimmäinen peruskoulu järjesti viime syksynä ideakilpailun koulun nimeämiseksi. Ehdotuksia tuli yli sata. Luontoaiheisten nimi-ideoiden ohella ehdotettiin koulun nimeämistä kuuluisien tutkijoiden, runoilijoiden tai urheilijoiden mukaan.

Tammikuussa pidettiin kaikille avoin äänestys, jossa paras ehdotus tietysti voitti: koulun nimeksi tuli Paavo Nurmi Grundschule. Se sopii mainiosti, koska koulun opetusohjelma on urheilupainotteinen.

Äskettäisessä nimenantojuhlassa kunniavieraana istui Paavo Nurmen poika Matti Nurmi, ja paikalla oli myös Suomen valtion edustaja, suurlähetystön Berliinin-osaston päällikkö Hannu Halinen.

Nurmi toi koululle lahjaksi muun muassa Helsingin olympialaisten julisteen, jossa on hänen isänsä alkuperäinen nimikirjoitus. Koulun oppilaat olivat valmistaneet juhlaan musiikki- ja tanssipitoisen ohjelman. Huippukohtiin kuului yleisurheilukilpailujen palkintojenjako; koulun mestarit saavat tästä lähtien nimensä Suomen valtion lahjoittamaan pokaaliin.

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(USPS 454-580)
Periodicals postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.
(other times by appointment)

TELEPHONE: 508-343-3822

FAX: 508-343-8147

e-mail: raivaaja@net1plus.com

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge the part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within two weeks of publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

June 25, 1997

1 Finnish mark = US \$.1939

1 US \$ = 5.1567 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Heinäkuun 2 p., Maria, Mari,
Maija, Meeri, Maaria, Marika
Maiju, Maikki, Kukka-Maaria
Heinäkuun 3 p., Arvo
Heinäkuun 4 p., Ulla, Ulpu
Heinäkuun 5 p., Unto,

Untamo
Heinäkuun 6 p., Esa, Esalas
Heinäkuun 7 p., Klaus,

Launo
Heinäkuun 8 p., Turo,

Turkka
Heinäkuun 9 p., Ilta, Jasmin
Heinäkuun 10 p., Saima,

Saimi
Heinäkuun 11 p., Elli, Noora,
Nelli, Eleonoora

Heinäkuun 12 p., Hermann,
Herkko, Herman
Heinäkuun 13 p., Ilari, Lari,

Joel
Heinäkuun 14 p., Aliisa
Heinäkuun 15 p., Rauni,

Rauna

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$3,485.40

Lähetä lahjoituksesi jo tänään!

Kesäjuhla-aikaa Saiman Puistossa

FITCHBURG, MA - Perjantai 4. heinäkuuta alkavat Saiman Puistossa Finnish American Club Saiman ja Raivaajan yhteiset Kesäjuhlat. Tämä on jo 91. kerta, kun Uuden Englannin alueen suomalaiset ja suomalaismieliset kokoontuvat juhli- maan kulttuuriperintöään.

Perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina juhli- taan suomalaisuutta tanssin, urheilun ja kulttuuriohjelman merkeis- sä. Urheiluseura Reippaan Kenttä- ja rataurheilukilpai- luilla on myös pitkät perin-

teet, sillä tämänvuotiset ovat jo 83:nnet järjestyksessä.

Ensimmäinen Kesäjuhla- päivä perjantai alkaa illalla klo 7:00. Vaikka ollaankin jo heinäkuun puolella, juhli- taan juhannusta. Ravintolasta voi ostaa hotdoggeja ja limsaa, mitkä ovat ilmaisia alle 12- vuotiaille lapsille. Tilaisuus on Finnish Skating Clubin järjestämä.

Juhannustanssit pidetään klubirakennuksessa Veikko Honkalan ja hänen poikansa Ericin musiikin tahdissa. Lipun ostajat ovat oikeutettu-

ja myös kunnon pullakahvei- hin.

Pimeän tullen, klo 9:00 on juhannuskokon aika. Vaikkei ollakaan veden äärellä kuten on asian laita Suomessa juhannuskokkoja poltettaes- sa, tunnelma on silti korkeal- la.

Varsinaiset juhannustanssit pidetään lauantai-iltana Nils Lundinin orkesterin tahdissa. Lipun hintaan sisältyy silloin- kin pullakahvit.

Sunnuntai, varsinaisen Ke- säjuhlapäivä on ohjelmantäy- teinen aamusta myöhään

iltapäivään. Portit avataan klo 8:00 ja kaikkia aikuisia pyydetään ostamaan \$2.00 maksava juhلامerkki, sillä tulot menevät hyvään tarkoi- tukseen: Saiman Puiston ja sanomalehtenne RAIVAAJAN tukemiseen.

Touhu alkaa klo 9:00, jolloin urheilukilpailut sekä viiden mailin juoksukilpailukin starttaavat.

Ravintola avaa ovensa. Pul- laa ja kahvia on tarjolla kai- ken päivää. Raivaajan kirja-

jatkuu sivulla 7

Kesäjuhlien taiteilija Nina Burke

FITCHBURG, MA - Leo- minsterissä asuva Nina Burke on tämänvuotisten Kesäjuh- lien taiteilija. Hänen töitään tulee olemaan Saiman Pui- ston Ravintola -rakennuksen seinillä sunnuntaina.

Fitchburgissa lapsuutensa ja kouluvuotensa asuneen Burken molemmat vanhem- mat ovat suomalaisia suku- juuriltaan. Hänen äitinsä Lil- lian Järvelä asuu kaupungis- sa edelleenkin.

Päästyään high schoolista Burke jatkoi opintojaan Mc- Murray Collegessa Jackson- villessä Illinoisin osavaltiossa. Hän valmistui opettajaksi opiskellen taitteita sivuaine- naan. Hän on toiminut opet- tajana Saksassa sekä Fitch- burgin alueen kouluissa.

Viitisentoista vuotta sitten hän innostui taas maalaa- maan eikä ole luopunut pens- seleistään sen jälkeen.

Burke kertoo maalaaneensa aluksi öljyväreillä, mutta huo- masi pian nauttivansa eniten vesiväreillä maalaamisesta. Hän sanoo valokuvauksen myös kiinnostavan. Matkus- tellessaan miehensä kanssa

hän kuvaa ahkeraan. Kotiin palattuaan hän sitten maalaa näkemänsä maisemat.

"Matkat antavat ideoita. Pa- lasimme juuri Portugalista, ja jokaisen kulman takana oli kuvauksen arvoinen mais- ma", hän kertoo.

Burke on opiskellut Bosto- nin taidemuseossa sekä usei- den taiteilijoiden opastuksel- la, heidän joukossaan Ted Minchin, Bill Griffiths, Char- lotte Wharton, Pamela Collins ja Hiroko Trainor.

Hän kuuluu taitelijaryh- mään, joka on maalannut yh- dessä viiden vuoden ajan.

"Kuuden tai seitsemän jouk- ko maalaa yhdessä kerran viikossa. Joskus käymme Mainnessa. Mainiota terapi- aa", hän toteaa.

Vaikka Burke ei maalannut vuosina, jolloin hän paneutui äidin, kodinhoitajan ja opet- tajan rooliin, luovuus oli osa hänen elämäänsä. Hän ku- toi, teki tilkkutäkkejä ja res- tauroi 1770-luvulla raken- netun kotitalonsa.

Innostuessaan taas maalaa- maan hän osallistui iltakurs-

sille nähdäkseen "oliko hänel- lä kykyä". Hän jatkoi opas- kirjojen ja workshoppen oh- jauksella.

Burke on ollut mukana mo- nissa paikallisissa näyttelyis- sä ja hänen töitään on ollut myös viime vuosina järjeste- tyissä amerikanuomalaisissa taidenäyttelyissä Saiman Puistossa.

Hän näkee työnsä muuttu- van ja kasvavan jatkuvasti. Kukien ja kukka-asetelmien maalaaminen on hänestä mieluista, mutta hän ei halua juurtua paikalleen.

"Vaihtelu on mielekkääm- pää, koska silloin ei pääse kyllästymään", hän toteaa.

Ensimmäiselle taidekurssil- leen Burke osallistui viisivuo- tiaana. Se tapahtui Fitchbur- gin taidemuseossa. Vuotta myöhemmin hän voitti ensim- mäisen palkintonsa.

Hän kertoo miten mukavaa oli katsella vanhoja piirus- tusvihkojaan, jotka hänen äi- tinsä sattui löytämään muut- tonsa yhteydessä.

"Piirsin nukkenikin, eivätkä ne olleet hullumpia", hän sa- noo mielissään.

Kesäjuhlien ohjelmaa

Heinäkuun 4., 5. ja 6. päivinä
Saiman Puistossa
Fitchburgissa

Perjantaina: Klo 7:00 ill. Hotdoggeja ja limsaa Ravintolassa ja Sirkka Liukkonen pavi- ljongin katveessa suomalaisen musiikin soide- tausta. Virvokkeet ilmaisia alle 12-vuotiaille lapsille. Finnish Figure Skating Club sponsoroi.

Juhannustanssit klubirakennuksessa. Ovet avataan klo 7:30, tanssit klo 8:00:sta keskiyöhön. \$5.00 hengeltä. Hintaan sisältyy pullakahvit. Veikko Honkala & Son takaavat tahdin.

Juhannuskokko klo 9:00.

Lauantai: Kesäjuhlatanssit Nils Lundinin orke- sterin tahtiin. Ovet avataab klo 7:30 ill. Tanssit klo 8:00 - 12:00 yöllä. \$6.00 hengeltä. Hintaan sisältyy pullakahvit.

Sunnuntai: Portit avataan klo 8:00 aamulla. Juhlamerkki \$2.00 aikuisilta. Seuraavat tapahtu- mat klo 9:00. Ravintola avataan, ja sieltä voi ostaa kahvia ja pullaa, hotdoggeja, limsaa ja jäätelöä. Klubirakennuksessa video, jossa nähdään turku- laisen kansantanssiryhmä Faartin äskettäin vie- railuesityksensä Saiman Puistossa. Huom! Aikaisem- min esitettäväksi ilmoitettu suomalainen elokuva "Pohjanmaa" on peruutettu. 83:nnet Kenttä- ja rataurheilukilpailut alkavat Finnish Memorial ken- tällä. Viiden mailin Finnish Memorial juoksukil- pailu. Kesäjuhlien taiteilija Nina Burken näyttely Ravintolassa. Raivaajan Kirjakaupasta löytyy suo- malais- ja amerikanuomalaisaiheista kirjallisuut- ta ja musiikkia, mm. juhlapuhujan Mayme Se- vanderin kirjoja.

Sirkka Liukkonen pavi- ljonjissa: alkaen klo 10:45 aam. painonnostajat Eeli Mård ja Lauri Lassila, haltaristi Marianne Cygnel, humoristi Tuure Tenander, saunavihtojen valmistaja Juhani Puutio ja Ingrid Lahti Sweeneyn balettioppilaat.

Grillikanaa: klo 11:30 aam. Kana, perunasalaat- ti, coleslaw, karpalohyytelö ja sämpylä, kahvi tai mehu. Liput \$6.50. Lippuja vain 450, joten kan- nattaa ostaa heti puistoon tullessa. Piimää myös saatavissa.

Puhuja ja kulttuuriohjelma: klo 2:00 ip. Kirjai- lija, tutkija ja luennoitsija Mayme Sevander juh- lapuhujana. Kirjojensa välityksellä Sevander on valottanut Stalinin tyrannian uhreiksi joutuneiden Neuvosto-Karjalaa rakentamaan lähteneiden idea- lististen suomalaissiirolaisten traagista tarinaa. Ohjelmassa kuullaan myös FACS:n presidentti Ire- ne Kamilaa, Roy Helanderia, konsuli Edwin E. Kaarelaa ja Miriam Lehtoa.

Lasten leikkejä: klo 2:00 järjestetään lapsille leikkejä Sirkka Liukkonen pavi- ljonjissa.

Pavi- ljonkitanssit: klo 3:00 ip. Veikko Honkala soittaa. Kahvia ja pullaa voi ostaa Ravintolassa.

Yksi Nina Burken piirustuksista.

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Summer Festival schedule****Saima Park, Fitchburg****Friday, July 4**

Hot dogs and soda on sale beginning at 7 p.m. with Finnish music at summer kitchen and pavilion area. Sponsored by the Finnish Figure Skating Club.

Midsummer dance in FACS clubhouse. Doors open at 7:30 p.m. Dance 8 p.m.-midnight. \$5 per person. Ticket includes coffee and coffee bread. Finnish and American dancing to the music of Veikko Honkala & Son.

Midsummer bonfire, 9 p.m. Lighting the sky with the magic of leaping flames and sparks.

Saturday, July 5

Summer Festival Dance with the Nils Lundin orchestra. Doors open 7:30 p.m., dance 8 p.m.-midnight. \$6 per person. Ticket includes coffee and coffee bread. Finnish and American dancing.

Sunday, July 6

Gate opens 8 a.m. \$2 donation per adult.

The following events are at 9 a.m.:

- Ravitola opens with sale of coffee and coffee bread (slices only), hot dogs, soda and ice cream.
- The earlier advertised film "Pohjanmaa" will not be shown. Instead, a Judith Lindstedt video of the folk dance group "Faartti" on their recent visit will be shown.
- 83rd Track & Field Meet, Finnish Memorial Field.
- Five mile Finnish Memorial Road Race.
- Exhibit of paintings by Festival Artist Nina (Jarvela) Burke in Ravintola
- Raivaaaja book and music table in Ravintola.

Under the Sirkka Liukkonen Pavilion beginning at 10:45 a.m.

- Powerlifting exhibition by Eeli Mård and Lauri Lassila
- Marianne Cygnel playing accordion
- Finnish storytelling by Tuure Tenander
- Performance of "Rock-A-Bye Ballet" by Ingrid Lahti School of Dance

Chicken barbecue at 11:30 a.m. Chicken, potato salad, coleslaw, cranberry sauce and roll. Choice of coffee or orange aid. Ticket \$6.50. Limited to 450 servings so buy your ticket early. Buttermilk on sale.

Festival speaker and program, 2 p.m. - featuring Mayme Sevander, author, researcher and lecturer. Through her research and writings Sevander is bringing to light the sad and tragic story of Finnish idealists whose dreams turned to a nightmare under Stalinist tyranny. Her topic is "Citizen Diplomacy."

Other program participants include F.A.C.S. president Irene Kamila, Miriam Lehto, Roy Helander and Edwin E. Kaarela, honorary Finnish consul.

Games for children, 2 p.m., at the Sirkka Liukkonen Pavilion.

Dancing under the Sirkka Liukkonen Pavilion, 3 p.m., music by Veikko Honkala, accordionist, and son on drums. Coffee and coffee bread on sale.

Notice!

The Finnish language film "Pohjanmaa" will not be shown at the 91st Summer Festival because the festival program committee has not obtained the rights necessary for a public viewing of the film. We apologize for any inconvenience caused by this.

75 years ago the Fitchburg region hosted two Finnish festivals at the same time!

3500 Attending Left Wing Outing

Socialist Workers, Party Speakers, Athletes And Musicians Entertain At Whalom Park

The left wing of the Finnish Socialistic society of America is celebrating its annual festival at Whalom with 3500 members participating. The outing will end Tuesday night.

The program opened at 11 o'clock Saturday morning with an athletic contest for women. It was a series of three events - shot put, broad jump, and a 100-meter run, and was won by Fanni Laine of Worcester, who gained 140.50 points, Hanna Kallio of Worcester was second, with 139.76 points, and Alma Laako of Fitchburg was third, with 137.02 points.

The contest was followed by concerts by the united bands and singing by the united choirs and by individual choirs. Two speeches were delivered by Peter Venone of Boston and Wilho Marttila of Worcester. They welcomed the delegates from the distant

states. A 400-meter relay race for women was planned for Saturday afternoon, but it had to be postponed because of rain.

A Finnish social drama, "A girl's revenge," was presented in the Lyric theater Saturday evening. The actors were from Fitchburg and Gardner and won great praise and loud applause. The play was followed by a dance in Moose hall.

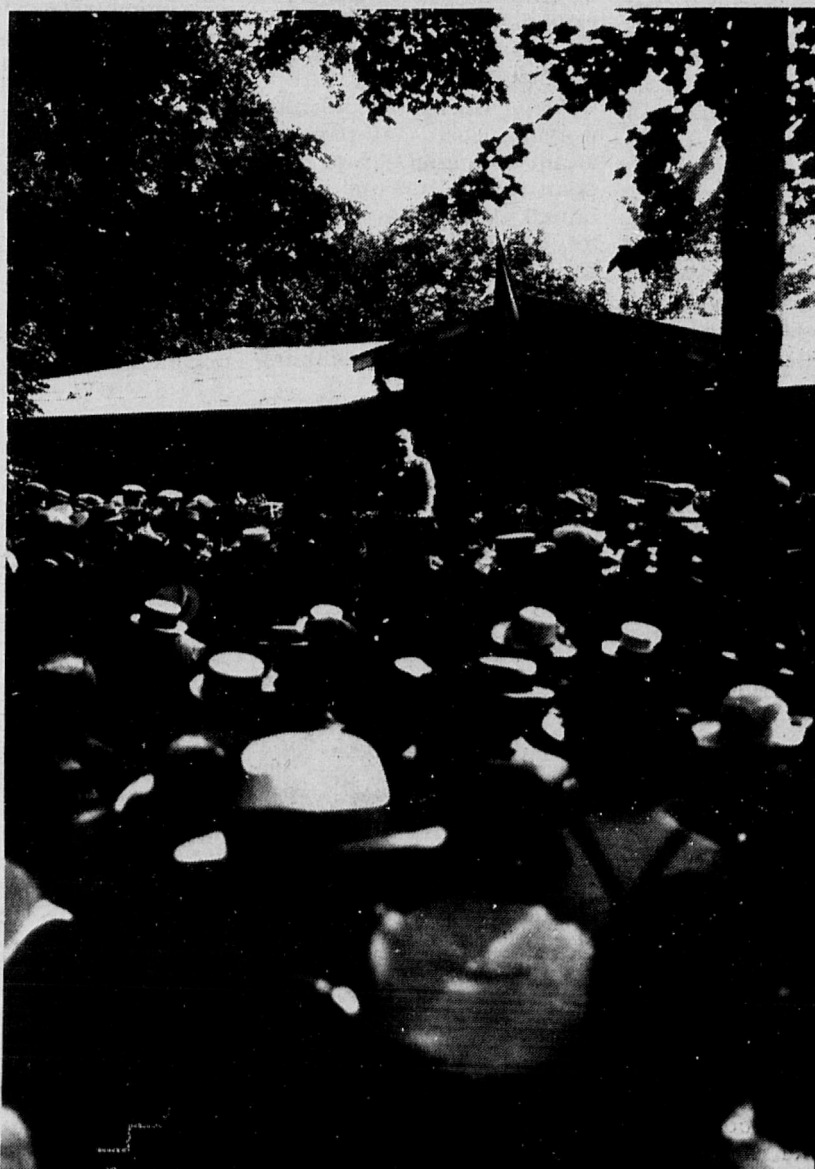
A band concert at 10 opened the program Sunday. Henry Askell of New York city, a member of the executive committee of the Workers' Party of America, addressed the gathering on the need of a united front of the whole laboring classes of America. He pointed out that any agitation without organization is ineffective. His speech was followed by an exhibition of the 60 athletes who are competing in the festival.

Sunday afternoon an address was delivered by Wilho Boman of Chicago. He explained the difference between the Socialist party and the Social Democrats and said that the latter lack the means and methods to attain their ends.

A five-mile run was won by H. Helman of New York city, his time being 30 minutes and 29 seconds. Other runners and their times in this event were - Lauri Palonen of Norwood 31 minutes, 28 seconds, Onnie Palonen of Norwood 31 minutes 59 seconds, F. Frantila of Fitchburg, 32 minutes 57 seconds, and H. Halfors of Springfield 32 minutes, 2 seconds.

Sunday night a musical entertainment was presented in the Lyric theater. A concert was given by the local band; Finnish and English Folk songs were rendered by

turn to LEFT WING page 8

75 years ago at Saima Park - Oskari Tokol, former prime minister of Finland, warned his audience there not to be influenced by the Communists. See page 8. Meanwhile, the left wing (see 1922 article above) was meeting at Whalom.

Photo by Aarne J. Parker (1902-1995)

FITCHBURG, MA - The Finnish community will be celebrating Finnish culture and heritage with dance, sports, entertainment and the festival speech at Saima Park this weekend.

A major festival among the Finns of New England, this year's event will include the 83rd track and field meet sponsored by Reipas A. C. as well as a celebration of one of Finland's major holidays - *Juhannuspäivä* - with a dance and traditional bonfire.

The holiday is referred to as midsummer because the day is celebrated on the closest Saturday to the longest day of

The 91st Summer Festival A Gathering of Finnish Americans from all over New England Saima Park - July 4, 5, 6

the year. During the summer days of Finland in late June the sun never sets. Finland is beautiful at this time with its sunlit midnight. Bonfires celebrate midsummer, leaping to the sky all over Finland.

And on this Friday evening, July 4, Finnish Americans

will appreciate their Finland heritage while flames will light the dark sky of Saima Park and dancers will celebrate to the music of popular, widely-known accordionist Veikko Honkala and his drummer son Eric.

Children attending, 12 years

and under, will receive free hot dogs and soda provided by the Finnish Figure Skating Club.

One of the saddest chapters in Finnish American history happened during the 1930s when idealistic, pioneering Finnish families emigrated to

the Karelia Republic of the Soviet Union. Their story is one of immense tragedy and betrayal at the hands of Stalin, the murderer. The American Finns went to give aid with their technical skills in developing a nation in much need of technical help.

These were good folk filled with enthusiasm and an adventuresome spirit only wanting to improve their lives and working very hard to build a prosperous society.

They found instead a living hell as agents of the Russian government introduced a

turn to GATHERING page 16

Festival artist Nina Burke

FITCHBURG, MA - Nina Burke of Leominster is this year's Festival Artist. Her works will be displayed all day Sunday in the Ravintola building at Saima Park.

Burke grew up in a Finnish American home in Fitchburg. Her mother, Lillian Järvelä, is still resident of the city. After high school, Burke continued her studies at McMurray College in Jacksonville, Illinois, graduating with a major in education and a minor in art. She taught in Germany and in various schools in Fitchburg area.

About 15 years ago she returned to painting and has not stopped since.

"I did not do anything with art until I retired from teaching," she explains.

Burke began painting with oils, but soon found out that watercolor was her medium of choice. However, she is quick to add that photography also interests her greatly. She and her husband travel quite a lot, and during these trips she photographs a great deal. Then back home she turns the scenes into paintings.

"I get lots of my ideas through travel. We just returned from Portugal, and behind every corner there was a picture," she tells.

Burke has studied at the Museum of Fine Arts in Boston and with various artists such as Ted Minchin, Bill Griffiths, Charlotte Wharton, Pamela Collins and Hiroko Trainor.

She belongs to a group of artists who have painted together for a period of five years.

"Six or seven of us get together to paint once a week. Sometimes we go to Maine. It's good therapy," she explains.

Even though Burke did not paint during the years when her time was consumed being a mother, homemaker and teacher, doing creative things was part of her life. She did weaving, quilting and

Nina Burke

restored a 1770s home.

To get back into painting she signed up for a night course to see if she "had the ability." Then she continued with

how-to-books teaching herself step-by-step and attending workshops.

Burke says that she primarily turn to FESTIVAL ARTIST page 6

A watercolor by Nina Burke.

Kesäjuhla Memories

Our family memories are very precious and memories of our larger Finnish family at Kesäjuhla are also very special. And even today at Saima Park we are working to give our children happy memories. We will have Finnish children cooking and serving hot dogs at our *Juhannus Kokko* this Friday evening.

It is true that *Juhannus* was two weeks ago in Finland, but as the flames of our bonfire leap into the night sky our hearts will leap to a distant ancestral home.

Some of our best memories are track meets in days past. Recently I came across a high jump medal won by my father in the 1938 summer festival. What a wonderful time our athletic-minded Finns had as various Finnish athletic clubs, such as Vesa of New York City and Into of Gardner, Mass., competed at Saima Park.

More important than the memories is the event of Kesäjuhla itself, now 91 years old. Its dignified age alone beckons us. Yet it is special memories that bring us back year after year. We are like the salmon as we find our way back to Kesäjuhla. We remember *mummu* at Kesäjuhla. The spirits of ages past live on in hallowed memories of this precious park and festival. This is something that is felt and understood in the heart. *Äiti andisä* brought us to Kesäjuhla!

Our parents and grandparents gathered under the majestic stand of Saima's pines to listen to popular speakers. Educated by Raivaja, the listeners were rallied by speaker after speaker for the cause. The socialist speeches are now gone, but the pines stand tall and proud witnessing to the greatness of the men and women who long ago left a beautiful land and built their dream of a better life in this new land called America. Loving their heritage they bequeathed us this beautiful park. When we come to Kesäjuhla we honor their memory. They gave us a new land and a new country and a new flag, red white and blue. And yet by the nobility of their lives they blessed us with a love for the blue and white. Proud to be Americans and yet Finns forever!

Finns of New England, the 91st Kesäjuhla is calling you. Come and speak your beautiful language and enjoy the friendship and the many events. Celebrate your Finnishness in music, dance, entertainment, food, and athletic events. Come as Americans living in a land of great and wonderful freedom and democracy. Come as Finns loving your heritage. Come now to Kesäjuhla!

Happy Kesäjuhla! Happy fourth of July!

Pauli Oinonen
Festival Chairperson

'Meetings with Paavo Nurmi'

The year 1997 marks the 100th anniversary of the birth of the legendary Finnish runner Paavo Nurmi (1897-1973). To celebrate the occasion, The Finnish Society of Sports History and The Sports Museum Foundation of Finland declare an international writing contest under the title "Meetings with Paavo Nurmi," open to all.

The first objective of the writing contest is to find previously unearthed material about Paavo Nurmi, both as a person and as an athlete, preferably based on writers' own personal reminiscences: what kind of meetings did Paavo Nurmi, the man and the sportsman, have with other athletes and ordinary people, in his own time and afterwards?

Also of interest is Nurmi's later life, as a businessman and, for example, as promoter of medical research.

Secondly, we are interested in discussions about sports heroism as a phenomenon, about the meaning of sports legends.

Finally, we want to promote studies on Nurmi's times, the twenties and the thirties, an interesting period in sports history.

Consequently, for the writing contest "Meetings with Paavo Nurmi" we look for:

- texts that describe the writer's own reminiscences of Paavo Nurmi; previously unrecorded meetings that really have taken place
- texts describing "meetings" with the legend of Paavo Nurmi, of Nurmi as an idol, a symbol, an influence
- texts analyzing Paavo Nurmi as a person or as an athlete, dimensions of sports heroism, or features and changes of sports life in Nurmi's times

The format of the participating texts is free: a short story can be as valuable as an essay or a scientific article.

The most important thing is that the texts are directly or indirectly related to Paavo Nurmi (as person or phenomenon, as private individual, athlete, businessman or patron of science), sports heroism in general, or Nurmi's times.

The choice of title is also free. The languages of the writing contest are Finnish, Swedish, English and German.

All participating texts must be delivered by March 31, 1998, to: "Meetings With Paavo Nurmi," Suomen Urheilumuseo, Olympiastadion, FIN-00250 Helsinki, FINLAND.

The results of the contest will be announced on Paavo Nurmi's 101st birthday, on the June 13, 1998.

The organizers of the writing contest intend to produce a special publication based on the participating material.

Rules of the Contest Writing

- The Contest will be open to all.
- The theme of the Contest is: "Meetings with Paavo Nurmi." Treatment of the subject is free, ranging from stories to scientific articles.
- Length and title of participating texts are free.
- Languages used in the contest will be Finnish, Swedish, English and German.
- The participating texts must be previously unpublished. Writings published in the 1997 Annual of the Finnish Society of Sports History make an exception.
- The participating texts must be submitted on the March 31, 1998, at the latest.
- It is an intention of the organizers to publish the prize-winning entries and other texts considered of merit in a single volume. For this purpose, the organizers

Paavo Nurmi Writing Contest seeking entries

reserve all rights to the texts until the end of 1999.

• Texts submitted to the writing contest will not be returned. The material will be preserved in its entirety on the premises of the Sports Museum Foundation of Finland at Helsinki.

• The results of the Contest will be made public on the June 13, 1998, the 101st birthday of Paavo Nurmi.

Prizes in this contest are: First prize - an open ticket for a Finnair flight Helsinki <-> New York.

Second prize - 5,000 Fmk.

Third prize - 3,000 Fmk.

Additional reward prize - 1,000 Fmk.

Moreover, books and memorabilia related to Paavo Nurmi.

For further information, please contact: "Paavo Nurmi Writing Contest," secretary Ilkka Levä, tel: 358-9-407-

011; Fax: 358-9-409 232; Email: Ilkka.Leva@stadion.fi http://www.stadion.fi/NURMI100/cent.htm

Do you have material on Paavo Nurmi in your possession?

Outside the writing contest, we would like to receive tips on unpublished documents, photographs, letters and other material relating to Paavo Nurmi. The jury of the contest may consider awarding an extra prize for the best tip.

Organizers and Jury

The overall organizers of this contest are the Finnish Society for Sports History and the Sports Museum Foundation of Finland.

The organizing committee of the writing contest consisted

of Heikki Kleemola, chairman, former head of a department in the Finnish Ministry of Education; Pekka Honkanen, vice chairman, director, Sports Museum Foundation of Finland; Ilkka Levä, secretary; Leena Laine, researcher; Kenneth Sjöblom, researcher.

The jury will consist of professor Antero Heikkinen, chairman; professor Seppo Hentilä, vice chairman and representative of the Sports Museum Foundation of Finland; Ilkka Levä, secretary; cultural historian Seppo Knuuttila; journalist Antero Raevuori; professor Bruce Kidd, University of Toronto; professor Horst Überhost, Bonn.

Finnair, Veikkaus and the Paavo Nurmi Foundation are the official sponsors of the contest.

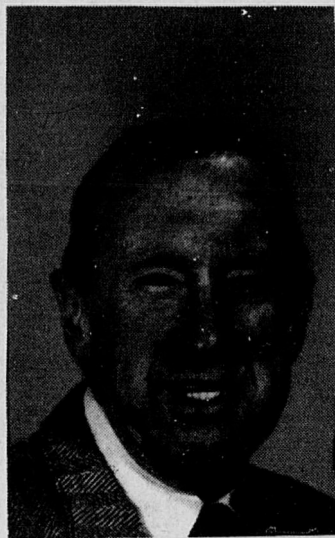
The patron of the contest is ISHPES, the International Society for the History of Physical Education and Sport.

URHEILUMUSEO

On April 13 the Reipas Athletic Club division of the Finnish-American Club of Salma Inc. lost a dedicated member with the passing of Paavo Koutonen of Fitchburg (MA). His affiliation with the club spanned over half a century.

In the beginning he was an athlete, participating in events such as the triple jump, long jump, 100, high jump and pole vault.

After his competitive years he ultimately emerged as a leader in the continuance of the historic Reipas Summer Festival Track & Field Meet at Salma Park, the 83rd taking place this year. For the past

Paavo Koutonen
1927 - 1997

decade he played a vital role in this effort, accepting the responsibility of taking care of many of the details associated with running the annual meet - from calling committee meeting, to seeing that entry forms are printed, to preparing the track.

It takes dedication to continue a tradition like the Reipas annual Summer Festival meet. Paavo Koutonen's dedication to the event helped bring it this far. His good work has ended; he has finished his last lap on the track of the Finnish Memorial Field. The memory of his efforts will always be part of the Reipas meet history.

FESTIVAL ARTIST

from page 5

ly chose not to go back to school because she thought it would be easier to start "with what you have. Everyone has some natural talent, and with some discipline one can learn more."

Burke has entered many regional art shows, and her works have also been included in the annual Finnish American art shows held in recent years at Salma Park.

"I feel that my work is con-

stantly changing and growing," she says about her art.

"I really like doing flowers and florals, but I do not want to get stuck doing just one thing," Burke says.

"Doing a variety of things is more satisfying because there is no danger of getting bored," she continues.

Burke took her first art lesson at age five at Fitchburg Art Museum, and won her first prize a year later when

six years old.

She tells of old drawing books her mother found when closing her home. Burke tells how much fun it was to look at them after so many years.

"I even drew my dolls, and they were not bad," she says with delight.

Most of Burke's work is representational, but recently she has also experimented with more abstract form.

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION AND/OR ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

**FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME**
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Tervetuloa Kesäjuhlille!

KESÄJUHLA-AIKAA...

jatkoo sivulta 3

kauppa sekä taiteilija Nina Burken näyttely löytyvät Ravintola -rakennuksesta. Kahvikupposen kanssa voi tutustua Burken tuotantoon (ja

itse taiteilijaankin). Kupin tyhjennettyä kannattaa tutustua Raivaajan pöydältä löytyviin kirjoihin ja musiikkiin. Sieltä löytyy varmasti jotain jokaisen makuun.

Ravintolassa myydään myös hotdoggeja ja limsaa ja välipalaksi hyvin sopivaa jäätelöä.

Sirkka Liukkosen paviljongin katve tarjoaa mainion paikan ystävien ja sekä entisten että uusien tuttavien kanssa rupatteluun. Ohjelmakin alkaa jo varttia vaille yksitoista. Luvassa on Marianne Cygnelin haitarin soittoa, voimamiesten Eeli Märdin ja Lauri Lassilan mahdinnäyttö, Juhani Puution saunavihtojen valmistusta ja Ingrid Lahti Sweeneyn balettikoulun esitys. Välillä kuullaan Tuure Tenanderin humoristisia suomalaisjuttuja. Kanapäivällinen tarjoillaan klo 11:30.

Perinteinen kulttuuriohjelma on vuorossa klubirakennuksessa klo 2:00 iltapäivällä. Juhlapuhujana on Mayme Sevander, joka on uhrannut vuosia "Karjalan kuumeen" haltioissa Neuvosto-Karjalaa 1920-luvun lopulla ja 30-luvun alussa rakentamaan läheneiden amerikansuomalaisten kohtaloiden tutkimiseen.

Kuten tiedämme monet näistä idealisteista kokivat kovia Stalinin vainojen aikana ja joutuivat joko työleirille tai surmattavaksi.

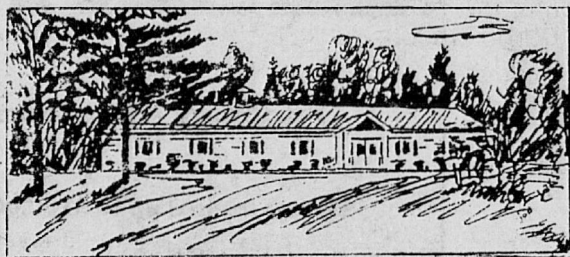
Wisconsinissa syntynyt Sevander oli kymmenvuotias hänen isänsä Oscar Corganin videssä perheensä Karjalaan.

Corgan oli värjännyt monia suomalaissiirtolaisia Karjalaa rakentamaan. Vuotta myöhemmin hän katosi eikä palannut koskaan.

Vasta Neuvostoliiton hajotamisen jälkeen on Stalinin vainojen uhrien tutkiminen helpottunut. Sevander on onnistunut selittämään monen kadonneen kohtalon.

Tänään Mayme Sevander asuu Superiorin kaupungissa Wisconsinissa, lähellä varhaislapsuutensa asuinpaikkaa. Tämä on hänen ensimmäinen puhujamatkansa Fitchburgiin.

Kesäjuhlatervehdys! Finnish American Club of Saima, Inc.

Fitchburg, Mass.

Greetings to Summer Festival Participants

PET SUPPLIES 'N' MORE

Visit Your UCF Farm & Garden Center at:

78 River St.
Fitchburg, MA 01420
508-343-4892

Rte. 119
Littleton, MA 01460
508-486-3573

Kesäjuhlakuva Salma Puustosta 1910-luvun allussa.

Edwin E. Kaarela
Edson E. Kaarela

LEFT WING*continues from page 4*

the choirs. A violin solo "Humoresque," was given by F. Merisuo of Worcester. Mrs. Helmi Salni of Springfield presented a sketch.

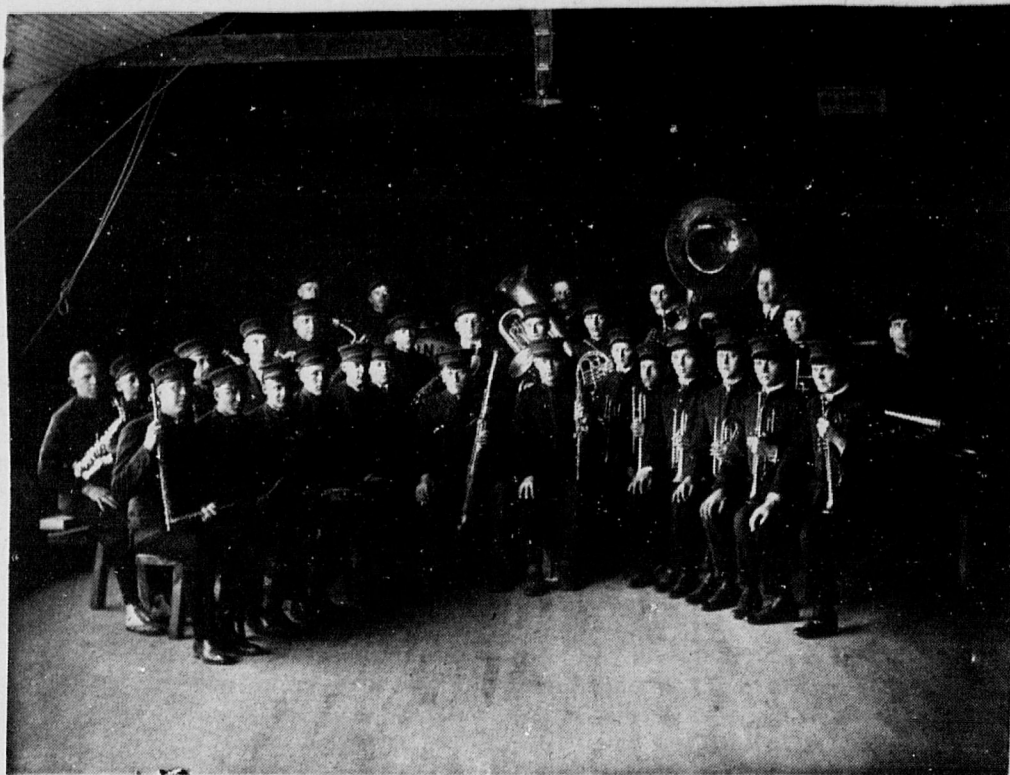
The Yipsels of young people were in charge of the program today. They furnished the music and the athletics which

included a 100-meter run, javelin throw, pole vault 800, 400 and 200 meter runs, and a 1500-meter relay race. At 8 p. m. a French musical comedy and a social drama "We should separate" will be presented in the Lyric.

Tuesday will be devoted to water sports. There will be held a 400-meter swim for men, 100 meters for women,

100 for boys, and 25 for girls. Prizes will be awarded by the athletic committee in the afternoon, and the closing address of the festival will be given by Elis Sulkanen, editor of the Finnish newspaper "Forward" in Worcester.

Fitchburg Sentinel
Monday, July 3, 1922, p. 7

The former Maynard (MA) Imatra Band in a photograph taken at Vose Park, possibly in the 1920s.

'Right Wingers' Rap Communism

Speakers at Big Festival Urge Socialists To Ignore Directions Given From Moscow

More than 2000 Finnish-speaking men, women and children from all parts of New England and as far away as New York city are participating in the annual Socialist picnic at Salma farm. It is the biggest outing the right wing faction of the party has ever held here as it started Saturday and will continue through Tuesday.

George Makela, editor of

"Raivaaja," the local Finnish Socialistic newspaper, opened the exercises at 1 o'clock Saturday afternoon by welcoming the guests and by a stirring speech on the general conditions of the labor movement. He said that the power of organized labor is increasing everywhere and that the Communist attempt to disrupt the labor movement is

turn to 'RIGHT WINGERS' page 12

Kesäjuhlatervehdys

Fitchburg - Needham - Stow

Savings insured up to \$100,000 by FDIC

**Toivotamme hyvää säätä ja juhlien onnistumista
suomalaisten viettäessä
Kesäjuhliaan**

285 Central St.
Leominster, MA 01453
(508) 534-6141
Fax (508) 534-7393

376 Summer St.
P.O. Box 310
Fitchburg, MA 01420
(508) 343-4853
Fax (508) 345-1007
Eino E. Niinimäki

321/2 Main St.
P.O. Box 10
Ayer, MA 01432
(508) 772-2110
Fax (508) 772-2110

Kaikenlaisia vakuutuksia
Persoonavakuutuksia, niihin
sisältyen henkivakuutus,
sairaala-, tapaturma- ja
matkavakuutuksia

Suomea puhuvia virkailijoita:
Eino Niinimäki
Mikä onkaan mukavampaa kuin toimittaa
asiansa selvällä suomenkielellä. Yllämainittu
virkailija on ystävällinen ja iloinen, joten
hän kanssa tulee hyvin toimeen

Kaikenlaisia liikevakuutuksia:
Tähän kuuluen Workmen's Compensation
farmi-, koti- sekä kaikenlaisia palo-
ja edesvatuuvakuutuksia

We're Celebrating 150 Years of Integrity

Our history is typically New England, rich with colorful people, memorable anecdotes and great trivia questions. Here are a few "firsts" in the Fitchburg Mutual legacy.

1845 Our founder Alvah Crocker rode the first train from Boston to Fitchburg in 1845.

1847 Fitchburg Mutual Fire Insurance Company chartered - March 23.

First policy was issued to Artemus Lee, a member of the board of directors. His property in Phillipston was insured for \$1,700.

1848 First claim paid. The insured, Ephraim Murdock, received \$288.01.

1864 For the first time, agents were granted commission compensation (5%) on all business they wrote with the company.

1869 First New Hampshire policy sold.

1877 Surplus reaches six figures for first time - \$100,000.

1880 "Come here Watson, I need you in the claims department!" The first telephones were installed at Fitchburg Mutual.

1885 First Vermont policy sold.

1888 First Rhode Island policy sold.

1889 First Connecticut policy sold.

1894 The Phoenix Building was built and occupied. It was the company's first and only new home office construction project. Today we still occupy The Phoenix and two adjoining buildings.

1911 First major loss prevention program: company installed sprinklers in the basement of the home office.

1913 First Maine policy sold.

1920 First New Jersey policy sold.

Board members started to receive pay for attending meetings. Each received the grand sum of \$5.00.

1931 "There was a Ford in their future": the company decided to buy two Ford coupes for "traveling men".

1947 Company celebrates its first 100 years. Assets = \$826,647. Surplus = \$281,109.

1955 Company advertises first Homeowners package policies.

1959 Surplus to policyholders passes \$1,000,000 mark - \$1,030,000.

1983 Company purchases first in-house data processing equipment from Wang Laboratories.

1984 Company purchases adjoining two buildings as growth continues. Assets = \$18,695,000. Surplus = \$9,081,000.

Company becomes truly multi-line as we begin writing "full" automobile coverage in Massachusetts.

1985 Surplus to policyholders passes \$10,000,000 mark - \$10,493,000.

1986 Company becomes "Fitchburg Mutual Insurance Company."

1993 Company adopts "A Plan For The Future." Our first five-year strategic plan. Surplus to policyholders passes \$20,000,000 mark - \$22,234,000.

1995 Company begins producing "fully completed" policies for all lines of business.

Company has its most successful year. Policyholders surplus increases by 29.3%!

Since 1847 we have strived to conduct our business in the finest New England tradition, with integrity, friendliness and good old-fashioned service. Our 150th anniversary is an apt time to rededicate ourselves to those values.

Traditional values, contemporary ideas.

A friendly place to do business/Fitchburg, MA 01420/508-345-7516

Friday, July 4th

Dance

8 - 12 midnight

Veikko Honkala & Son

Kokko at 9:00 p.m.

Saturday, July 5th

Festival Dance

8 - 12 midnight

Nils Lundin

Sunday, July 6th

Sports

9:00 a.m. Reipas 83rd Track and Field Meet

9:00 a.m. Finnish Memorial Road Race

Video of folkdance group Faartti
continuously starting 9:00 a.m.

Chicken barbecue 11:30

10:45 - 1:30 Entertainment

2:00 Children's games

Festival Program

Starts 2:00 p.m.

Opening remarks Irene Kamila

Greeting Edwin E. Kaarela

Reading Roy Helander

Music Suomi Orkesteri

Speech Mayme Sevander

Miriam Lehto, MC

Dance

3:00

Veikko Honkala

Festival Artist

Nina Burke

Nils Lundin

Uuden Englannin

KESÄJ

Saiman Puisto -

Heinäkuun 4

91st Summ

Saima Park - F

July

Mayme Sevander

nnin alueen

JUHLA

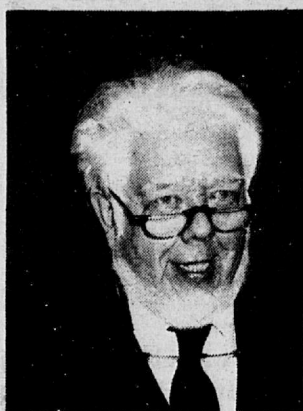
Fitchburg, Mass.

4. - 6. päivinä

er Festival

Fitchburg, Mass.

4 - 6

Roy Helander

Veikko Honkala & Son

Perjantaina, heinäk. 4. p:nä

Tanssit

klo 8 - 12 illalla

Veikko Honkala & Son soittavat

Kokko klo 9:00

Lauantaina, heinäk. 5. p:nä

Juhlatanssit

klo 8 - 12 illalla

Nils Lundin soittaa

Sunnuntaina, heinäk. 6. p:nä

Urheilutapahtumia:

Urheiluseura Reipaan 83. vuotuiset

9:00 aam. Kenttä- ja rataurheilukilpailut

9:00 aam. "Finnish Memorial" juoksukilpailu

Kansantanhuryhmä Faartti videolla

jatkuvasti alkaen klo 9:00 aam.

Kana barbecue päivällinen klo 11:30

10:45 - 1:30 Viihdettä

2:00 Leikkejä lapsille

Juhlaohjelma

Alkaa klo 2:00 iltap.

Avaustervehdys Irene Kamila

Tervehdys Edwin E. Kaarela

Luentaa Roy Helander

Musiikkia Suomi Orkesteri

Juhlapuhe Mayme Sevander

Miriam Lehto, juontaja

Tanssit

Veikko Honkalan tahdissa

klo 3:00

Kesäjuhlien taiteilija

Nina Burke

'RIGHT WINGERS'*continues from page 8*

passing away in defeat. After his talk, there was chorus singing by choirs from Gardner, Maynard, Quincy and Fitchburg, which was much enjoyed.

Sports events for the day including swimming exhibitions by Fitchburg boys and girls and a 500-meter swimming race between relay teams from Fitchburg and New York city. The first Fitchburg team composed of Uno Lahtinen, Arne Oksanen, Karl Fleming and Yrjö Lahinen won in 8 minutes and 23.3 seconds. Fitchburg team No. 2, composed of Eino Kauppinen, Savele Syrjala, Victor Hanson and Nellie Wikstedt, was second with a time of 8 minutes and 56 seconds. The New York team, composed of Theodore Geittel, William Anderson, Yrjö Haatenen and Nills Haapa-nen, made the distance in 9 minutes and 14.2 seconds. Swimmers did 200, 150, 100 and 50 meters in the order of their participation.

Saturday evening was devoted to a play, "The pirates," Gilbert & Sullivan's operetta, in the Cumings theater. It was translated into Finnish by Frank Syrjala of the "Raivaaja." A large crowd witnessed the performance and another crowd took advantage of the dancing at the farm.

Oskari Tokoi, former prime minister of Finland, held the attention of the crowd at the farm Sunday morning with a thrilling talk on the general

labor movement and the part Bolshevism has played. He said that Bolshevik rule left Russia in ruins and that only by the employment of democratic methods can the working class arise to power. "Socialism will eventually control the world," Mr. Tokoi said. "When production and industry develop into their higher forms, they will be

national in scope. Individual management will be cumbersome and oppressive and popular management will ensue. We must work for the American labor movement and we must not be influenced by the Communists. It is for us to rule our movement and not to be directed from Moscow."

Band concerts and chorus singing were also on the Sunday morning program.

Athletic events included the discus throw, the hop, skip and jump and the 100-meter dash. About 20 young men from several cities and towns participated.

Einar Alatalo of Maynard

next page

FENNO SAUNA**ELECTRIC & WOOD STOVES**

Portable Saunas - 6' x 9' - also available

Sauna accessories

V. Honkala

76 Pine Rd.

Ashby, MA 01431

508-386-7040

Kesäjuhlatervehdys**Niemi Insurance Agency, Inc.**

135 Main St.

Westminster, Mass.

Puhelin: 874-2921

Hoidamme kaikenlaisia vakuutuksia

**Parhain tervehdyksemme
kesäjuhlavieraille****G.I.T. Matkatoimisto**

69 Main St., Leominster, MA 01453

(vastapäätä postitoimistoa)

Puh. 537-4536

Ystävällinen ja luotettava palvelu.

Kysykää Alex Paulia. Hän puhuu hyvin suomea ja hänen kanssaan on miellyttävä keskustella matkaa koskevista järjestelyistä.

**OUR 45,000 MEMBERS
AGREE THAT WE'RE
A GREAT PLACE TO
DO BUSINESS.**

Better Rates, Better Terms, Better Service!
Your Financial Resource

Workers'
Credit Union

815 Main St.
Fitchburg
345-1021

Twin City Mall
Leominster
840-3400

603 Mass. Ave.
Lunenburg
582-9964

221 Main St.
Townsend
597-2963

308 Main St.
Groton
448-3553

145 Main St.
So. Lancaster
368-8200

313 Pleasant St.
Gardner
632-9200

12 N. Main St.
Orange
544-2188

Loan/ATM Ctr.
75 Main St.
Pepperell
433-0001

from previous page

won the discus throw with a distance of 57.1 meters for both hands. Kalle Laiho of Fitchburg was second with 53.97 and Arvi Virta of Gardner was third with 53.95. Lauri Ylen of Fitchburg won the hop, skip and jump with a

distance of 12.57 meters, Einar Alatalo of Maynard was second with 12.49, and Kusti Aromaa of Maynard was third with 12.38. Yrjö Savikoski of Maynard won the dash with a mark of 11.6 seconds, Paavo Atlin of Fitchburg and Lauri Ylen of Fitchburg were tied for

second with 12 seconds each.

That by the general movement of capitalists to reduce the wages of their workers they are undermining their rule and are making stronger the great united labor party which is being evolved was the meat of a great address by Algernon Lee, dean of the Rand School of Social Science, before a large crowd of right wing Socialists at Saima farm Sunday afternoon.

"Workers are getting more and more radical. Even the most conservative unionists, who in former years despised political action and followed the policy of Samuel Gompers to reward friends and punish enemies, are now talking about taking part in politics independently of the two great capitalistic parties.

"At present, a movement is progressing to form a labor party along the lines of the British Labor party. The railroad brotherhoods, the Socialist party, the Farmer-Labor party, and the more radical organizations of labor are preparing for joint political action."

Other features of Sunday afternoon's program were gymnastic exhibitions under

turn to 'RIGHT WINGERS' page 16

Parhainta menestystä

Kesäjuhille!

Moorcroft Hautaustoimisto

31 Myrtle Ave., Fitchburg, Mass.
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
Pysäköintialue

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Toivomme, että Kesäjuhlat onnistuvat

Safety Fund

National Bank

A SUBSIDIARY OF CFX CORPORATION
Member FDIC • Equal Opportunity Lender • Equal Housing Lender

FINNISH FOODS
candy, mustard, cheese, cookies,
crispbreads & hundreds of
Scandinavian food products
send for a catalog!

THE GIFT CHALET
Rt. 20 Auburn, MA 01501
tel. 508 755-3028

Kesäjuhlien tervehdys! Bosk hautaustoimisto

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.

Puhelin 342-3635

Uruilla varustettu kappeli - Oma pysäköintialue

Ashburnham Memorial Chapel

of

John A. Bosk, Inc.

33 R Main Street, Ashburnham

(508) 827-5700

John A. Bosk
John A. Bosk Jr. Donald G. Dufault

Kesäjuhlien tervehdys!

Sawyer-Miller-Masciarelli
Funeral Homes, Incorporated

129 Elm St., Fitchburg

123 Main St.
Westminster

763 Mass. Ave.
Lunenburg

Also serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston and Princeton
Directors

Henry J. Masciarelli John F. Masciarelli Michael D. Masciarelli
Howard J. Miller Ina A. Davidson-Carey

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

508-345-6778

News from Finland

Proposals to reduce presidential power

Reducing the powers of Finland's president and increasing those of parliament is a proposal from Finland's constitutional 2000 committee delivered last week.

Paavo Nikula

The committee headed by parliamentary member Paavo Nikula would hand over to parliament the task of appointing the prime minister. In addition, it suggests sharing decisions on foreign policy between the president and parliament, whereas now it is the sole responsibility of the president.

Presidential decision making would also be more closely bound to parliament. The proposed changes are based on the assumption that they would strengthen the parliamentary features of Finnish policy implementation.

The report hit its first obstacle even when it was being handed over. In accepting the report, Minister of Justice Kari Häkämies stated in quite clear terms that the proposals are unacceptable as they are and will be amended by the Ministry of Justice at the next stage.

Häkämies said he specifically meant by this the proposals concerning presidential powers. He himself would not interfere with the president's right to determine foreign policy. Minister Häkämies appealed to the parties. He also said he had talked with President Ahtisaari.

Ahtisaari's opposition to reducing the president's powers to determine foreign policy is well known.

The committee's proposals were unanimous. It includes the "statements" of some of its members, whose views differ, but not one statement opposes reducing the president's powers in the area of foreign policy. (HS)

5th nuclear plant already on the drawing board

Teollisuusvoima Oy and ABB Atom are now developing a new nuclear power station together. The companies are preparing for Finland's fifth nuclear power plant, but are also gaining benefit from information concerning the upkeep of present power plants.

The deputy chairman of ABB Atom Sverre Haukeland considers Finland the only country in western Europe where a new nuclear power station is likely to be built in the near future. Until an order comes along the group led by Haukeland which plans and constructs power plants keeps going by carrying out repairs to already existing plants. (HS)

Outokumpu explosion injures three

Outokumpu Oy said three employees were injured earlier this week at explosion at the smelter department of its Harjavalta smelter. The explosion, which was probably caused by a water leakage in the electric nickel slag furnace, caused a halt in both copper and nickel smelter production, Outokumpu said in a statement received here.

The halt in nickel production will be longer than that of copper, it said, adding that the length of the stoppage and the effect on total nickel production will be evaluated over the coming days.

Preliminary estimates put the cost of the damage at "several tens of millions of marks," the statement said. The plant is covered by insurance for damages and lost production. (AFX/STT)

American bank hints at Microsoft & Nokia merger

The American investment bank Salomon Brothers has been speculating on a possible merger between Microsoft and Nokia.

A bank analyst is, however, quick to admit that such a fusion is unlikely. Nevertheless the analyst considers it wise for Microsoft to consider buying a large interest in Nokia. (Ilta-lehti)

EU Commission asks for alcohol explanation

The EU Commission has made an official complaint to Finland concerning the time restrictions for alcohol imports. According to Minister of Social Affairs and Health Terttu Huttu-Juntunen, the complaint will not lead to an immediate change in policy.

The Minister believes the Commission will react understandingly to Finland's desire to restrict importations on the eastern frontiers. (HS)

Lipponen dissatisfied with role of Parliament

Recently, in a radio interview, Finland's Prime Minister Paavo Lipponen fiercely criticized the role of Parliament towards the Government. In his opinion, parliament is trying to be some kind of "board of management" in relation to the Government.

According to the Prime Minister, parliament should not interfere with the details of government actions. Lipponen was particularly critical of the grand committee. In his view the committee is at present trying to pose as a itself a miniature parliament.

Lipponen soothed the debate on the findings of the constitutional committee published on Friday by stating that in his opinion the president should still have the last word on foreign policy. (Demari)

Haka estate lawyers can continue to take proceedings

The meeting of creditors of the (former) Haka construction company yesterday authorized the three managers of the estate to continue taking proceedings in Finland and the United States. Some of these concern claims for compensation raised against the American subsidiary Haka Inc. and some other claims against the estate.

The meeting lasted several hours and resulted in permission being granted to seek a solution out of court in the case of the claims against Haka Inc. made by the town of Jeffersonville in the United States. There was willingness on both sides to reach an amiable solution.

The Haka Inc. owners stated before the meeting of creditors that the managers of the estate had acted on their own initiative in proceedings in the United States concerning ownership, although the matter had been agreed on in 1994 at a previous meeting of creditors.

According to the owners, the managers of the estate had deliberately used all the litigation possible to bring about a state of liquidation. (Demari)

SPORTS

Big potential

Last week's biggest Finnish sporting deal took place in Pittsburgh where North American National Hockey League clubs put in their bids to sign up promising young players from Europe and North America.

Third highest on their shopping list was 18-year-old Finnish forward Olli Jokinen, who was reserved by the Los Angeles Kings. The club wants Jokinen for NHL service as early as next season.

He himself says the timing of his move across the Atlantic will depend on the terms of any future contract. He is apparently not in a rush to turn professional. He is currently on the books of Helsinki IFK and is also doing his national service in the Finnish army.

Jokinen's reservation number equals the "Finnish record." Two years ago, Finnish defender Aki-Petteri Berg was also third most sought after player in the annual NHL draft. He subsequently signed for Los Angeles.

Young Jokinen said he was very pleased to have been chosen by The Kings because

in LA he would immediately be given playing time on the ice and Berg, a player he knew from the Finnish national youth team, was also there.

There is one very good track and field athlete in Finland whom I nearly forgot to mention: Eduard Hämmäläinen, decathlete. Born in Belarus, he is of Finnish descent, and has just started to compete in the blue and white colors of Finland, though not yet a Finnish citizen or a Finnish speaker.

One of the good things about Hämmäläinen is that he is rated by many in the know as the second best decathlete in the world, after Dan O'Brien. He was not, however, in his best form at the weekend when Finland made a gallant but unsuccessful effort to win promotion from the first division to the European decathlon super league.

In this particular competition countries compete in teams of four, with the results of the best three being counted.

Jokinen caught the eyes of talent scouts in a serious way during this year's world ice hockey championships in Finland, where he played with skill, courage and maturity.

Good athlete

As expected, Hämmäläinen scored the highest number of individual points, although his total of 8,260 was modest compared with his personal best which is somewhere around 8,700. But even his contribution was not enough to prevent The Netherlands and Sweden taking first and second places respectively. Finland was third and so remains in the first division.

In the comparable competition for women, the team heptathlon, the Finnish women retained their place in the European Super League, finishing fifth out of the eight nations taking part.

The men's and women's contests both took place in Oulu.

Joe Brady
NewsRoom Finland

GATHERING

from page 5

reign of terror. Some escaped and returned to America. Many others were unjustly executed by the paranoia and fear of Stalin.

Our own Finnish newspaper RAIVAAJA warned the Finnish community of the dangers of this adventure. As a result thousands of Finnish Americans affirmed democracy and continued their lives helping to build this great nation. As Americans, Finns worked for social justice, helped build this greatest of all nations and prospered in freedom, democracy and free enterprise! This was the democratic course chosen by our own Finnish American Club of Saima.

The world has now changed and it should be a day of peace, friendship, reconciliation and unity of all Finns.

And in this spirit of love and goodwill, the 91st Summer Festival is honored to have Mayme Sevander as our Festival Speaker.

Mayme Sevander

Mayme Sevander is the daughter of Oscar Corgan who was a principal recruiter and organizer for Karelian Technical Aid. Corgan worked out of an office in New York City where he helped Finns to board ship to the Karelia Republic, USSR. This emigration took place in the early 1930s.

Sevander grew up in Wisconsin and was educated in American public schools. She has many fond memories of life in America. But her life was to forever change in an unexpected way when she with her family when to Karelia.

"In 1934 they left for the Soviet Union to help build the utopian workers' society.

"Three years later, a visit in the night from Stalin's secret police shattered their illusion.

"The NKVD 'troika' took away her father. He was never heard from again.

"Then 11-years-old, Sevander endured a childhood of poverty, labor camps and political persecution to become an editor for the Soviet news service TASS during World War II. Later, she worked as an educator for more than 40 years.

"But year after year, the wounds of injustice ached.

"Her therapy - for her and 'her people' - comes in the form of a trilogy of books she recently completed about the tragic 'Red Exodus' of ethnic Finns from the United States and Canada to the Soviet state.

"Sevander's latest is 'Of Soviet Bondage,' her effort to catalog through Russian archives the fate of ethnic Finns lost to political purges and war. She offers chilling statistics.

turn to GATHERING page 17

FACS

clubhouse
now has
AC!

FITCHBURG, MA - Walfrid Makela, vice president of the Finnish-American Club of Saima, announced last Friday at the Raivaaaja office that the clubhouse at Saima Park now has airconditioning.

With the heat and humidity soaring this time of year, this is indeed great news - especially with the 91st Finnish Summer Festival coming up this weekend.

WDUQ-FM of Pittsburgh, Pennsylvania, announces its ninth year of the prestigious "Finland Festivals" radio series. Since 1989 this series has presented a wide range of Finnish music making for listeners in the United States.

This year, "Finland Festivals" presents two glorious concerts recorded at the Embassy of Finland, Washington, D.C.; an outstanding Finnish soprano, Camilla Nyland, recorded in Helsinki; a special London concert presented by the Sibelius Academy; music from the Joensuu Festival, and selections from the FinnFest USA's gala 1996 concert. These are exceptional programs.

Highlights include: The Finnish Chamber Orchestra

under the direction of Jukka-Pekka Saraste at the Embassy of Finland; another outstanding concert presented at the Embassy by The Savonlinna Opera Festival; exquisite chamber music performances presented by the Sibelius Academy of London; the remarkable soprano from Vaasa, Camilla Nyland, who has been selected as YLE's entrant in the BBC's "Singer of the World Competition;" exceptional string quartet performances by the Vilnius Quartet from Joensuu, and the world premiere of Atso Almila's *Main Paras Vain* from the FinnFest gala concert. This program features the distinguished baritone, Jorma Hynninen.

Host for the series is Alex

van Oss who is known to radio listeners in the United States for his many features on Finland. A brochure listing all of the program information is available free of charge from the Finland Festivals office at WDUQ - 412-396-6030/FAX: 412-396-5061. A compact disc of the FinnFest gala concert is available from DK Video of Marquette (MI).

Finland Festivals is available to all public radio stations in the United States. It is scheduled for distribution in July and is supported by: Finnair; the Ministry for Foreign Affairs of Finland, and the Finnish Tourist Board.

WDUQ

Kalenteri

CALIFORNIA

Aug. 2 - Rapukestit at FAHA, Finnish American Home Association, 197 W Verano Ave, Sonoma.

CONNECTICUT

July 3 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury. Coffee social at 6 pm.

July 5 - Summer Dance, 8 pm-midnight, Aura Hall, Voluntown. Music by Ed Hendela. Sponsored by Aura Seura.

July 7 - Aura Seura monthly meeting, 6:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

July 20 - Finnish American Heritage Society family picnic and folkways, 1 am-4 pm, Acorn Acres, off Rte 163 (direction signs will be in place), Bozrah. Food, games, prizes.

Aug. 1 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury. Coffee 6 pm.

Aug. 9 - Chicken Barbecue, 4-6 pm, Finnish Hall, Canterbury. Advance tickets available: 860-423-3854. Sponsored by FAHS.

MAINE

July 6 - Open house, Finnish American Heritage Society of Maine's Heritage Center, Maple St, West Paris. Potluck picnic style lunch at 1 pm. Reception for three girls from Finland summering in Maine. Gift shop open. Everyone welcome.

July 13 - Finnish American Heritage Society of Maine Heritage Center open house, 1-4 pm, Maple St, West Paris.

Aug. 17 - Finnish American Heritage Society of Maine annual picnic, 9 am-3:30 pm, Hebron Pines Campground, Rte 124, Hebron. Potluck lunch 1 pm or bring your own; coffee & punch served all day. Entertainment, music and dancing, gift shop. Games & swimming pool for children. 50¢ admission for everyone over 18.

MASSACHUSETTS

July 4 - 91st Finnish Summer Festival opens with a Juhannus Celebration: Free hot dogs and soda for children 12 years and under served by Finnish figure skating committee, 7 pm; Dance, 7:30 pm, with music by Veikko Honkala & Son; Bonfire at or near 9 pm; Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Sponsored by FACS.

July 5 - 91st Finnish Summer Festival Dance, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Nils Lundin. Sponsored by FACS.

July 6 - 91st Finnish Summer Festival, sponsored by FACS, continues at Saima Park, Fitchburg:

• 83rd Reipas A. C. Summer Festival Track & Field Meet, 9 am, Finnish Memorial Field. Events for men & women; boys & girls. For more info: 508-345-7332.

• Finnish Memorial Road Race, 9 am, Saima Park, Fitchburg.

• The folk dance group 'Faartti' in a video by Judith Lindstedt

• Entertainment under the Luukkonen Pavilion beginning 10:45 am. Including accordionist Marianne Cygnel; powerlifters Eeli Märd & Lauri Lassila; humorous anecdotes by Tuure Tenander.

• Chicken barbecue, 11:30, Ravintola.

• Program, 2 pm, FACS clubhouse. Speaker: Mayme Sevander, author of *Red Exodus* and *Of Soviet Bondage*.

• Children's games, 2 pm.

• Dance, 3 pm, Luukkonen Pavilion. Music by Veikko Honkala & Son.

July 9 - Opening reception for "My Life in Stone" by Ritva Luukkanen, a exhibit of stone mosaics in celebration of Finland's 80th year of independence, 5-7 pm, Boston

MASSACHUSETTS

Public Library, Boston. Sponsored by Finlandia Foundation Trust.

- Finnish Heritage Society Sovittaja dinner and program, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Dinner reservations by July 6 (call 508-928-4428); Program (7 pm) by Mayme Sevander.

July 10 - Coffee & conversation with Mayme Sevander, 7 pm, Irene Kamila's house, 41 East Rd, Westminster. Everyone welcome.

July 12 - Dinner, 6 pm, Sovittaja Park, Rutland. Reservations: 508-853-5174 or 508-886-6202. Sponsored by FHSS.

- Dance, 7:30 pm, Sovittaja Park, Rutland. Music by Nils Lundin. Sponsored by FHSS.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

July 13 - Turkey Dinner, noon-1 pm, Kaleva Camp, Perry Rd, Lancaster. Sponsored by Ladies of Kaleva.

July 19 - Dance, 7:30 pm, Sovittaja Park, Rutland. Music by Elliot Lockwood.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.

Oct. 31-Nov. 2 - Finn-Finn Weekend, Royal Plaza Hotel, Rt 2, Fitchburg. Hosted by the Finnish American Club of Rutland. For more info: 508-886-6202.

MICHIGAN

July 6 - Finnish Center open house, 1-4 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills.

July 10 - "The Naked Truth about the Finnish Sauna: Health, Cleanliness, Relaxation, and Safety," 6-8 pm, Suomi College, 601 Quincy St, Hancock. For more info: 906-487-7367.

July 13 - Open House, 1-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

July 20 - Open House, 1-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Aug. 3 - Opening of pictorial portraitist Lady Ostapeck's exhibition, Hankins Gallery, 515 East Grand River, East Lansing.

- 2nd Annual Finnish American International Friendship Golf Tournament, Chocoley Downs Golf Course, Marquette. For more info: 906-228-5417 or 906-249-3111.

MINNESOTA

July 10-13 - "Kaleva: Dream of the Salmon Maiden," play adapted from the Kalevala, featuring song, dances and the spoken word, 8 pm, Southern Theater, 1420 Washington Ave S, Minneapolis. Directed by Wendy Knox. Information: 612-340-1725.

July 17-20 - Repeat performance of "Kaleva: Dream of Salmon Maiden," Southern Theater, Minneapolis.

Aug. 2 - Finnish Day, 10 am, Ironworld Discovery Center, Chisholm. For more info: 800-372-6437.

Aug. 16 - Finn Hall Variety Show, 2 pm, Student Center Theatre, University of Minnesota, St Paul Campus, 2017 Buford St, St Paul. Numerous Midwest Finnish American performers providing music, dance and poetry. Reception and dance to follow. Info: 612-578-0156.

Aug. 17 - Finland Heritage Music Festival, noon-6 pm, Finland. Signs at Hwy 61 and Co. Rd. 6 and at Hwy. 1 and Co. Rd. 6.

Aug. 23-24 - Finn Creek Summer Folk Festival, Finn Creek Open Air Museum, New York Mills.

Aug. 30 - 'Salolampi - Juoksu,' a 8k/4k Run/Walk Race at the Finnish Language Village site, 10 am, Bemidji. Male, female categories and six age levels. Early bird registration savings before Aug 16. Finnish buffet luncheon available after race at 1 pm. For more info: 800-450-2214.

Events subject to change without notice

'RIGHT WINGERS'

from page 13

the direction of Lauri Ylen of Fitchburg. Boys and girls of the athletic club did setting-up exercises and demonstrated graceful arm, leg and body movements. The most exciting event of the day was the three-kilometer run, which was won by Arvi Virta of Gardner in 10 minutes, 17 seconds. Vaino Ylen of Fitchburg was second with 10 minutes, 47 seconds. Toivo Hannula of Gardner third with 10 minutes, 52 seconds and Vaino Nummelin of Boston fourth with 11 minutes, 14 seconds. There were seven participants.

Band concerts and chorus singing at the farm were greatly enjoyed and a large crowd heard the band concert and singing at city hall in the evening.

Fitchburg Sentinel
Monday, July 3, 1922, page 2

50 years ago at the Reipas Summer Festival Meet -

Heitanen Victor in Reipas Race; Locals Win Meet

Several thousand persons lined Main street here Saturday morning to watch the Reipas AC special 15-mile road race which the club hopes to make an annual event as part of the Finnish-American festival held here every year.

In the track and field meets the Reipas, who had no contender in the 15-mile road race, took two firsts, three seconds and four third places.

Mikko Heitanen of Finland won in 1:28:39.5, followed by his teammate Vaino Muinonen, in 1:29:55.

When the runners had completed the five miles through Fitchburg and came into Siam Park, Heitanen, Muinonen and Manninen were bunched with Child, Shepard and Gillis well in the rear.

After about six miles of running, Claude Gillis of North Medford club, collapsed on the track and had to be assisted by officials. He rested a few minutes and tried to continue, but was forced to withdraw when his condition was described as close to heat prostration.

Mikko Heitanen, the winner of the race started at 11 o'clock by Mayor Alfred Woolcott at city hall, showed his famous running form throughout the race. In the last lap he widened the gap with his teammate Muinonen to a lap and one-half. In the home stretch he went into a 100-yard dash speed and nearly lapped Ollie Manninen for a second time.

Summary:
Shot put: won by Jeff Kaanta, Reipas A.C.; second, Fred Kolstrom, Vermont; third,

Sandy Patterson, Belmont. Distance, 46 ft. 10 in.

High jump: won by Bill Maze, Am-Scans; second, Allan Leppaniemi, Reipas; third, Louis Brigham, Worcester, Height, 5 ft. 9 in.

Veikko Lampila mile: won by Irving White, Reipas; second, John Kauppinen, B.A.A.; third, Kauno Olkola, Reipas. Time, 4.48.5

100-yard dash: won by Bill Fitzgerald, Am-Scans; second, Fred Miller, Am-Scans; third, Sandy Patterson, Belmont. Time, 10.5.

Javelin: won by Bill Footrick, Gardner; second, Ray Lammi, Reipas; third, Bob Lahtinen, Reipas. Distance, 189 ft. 3 1-2 in.

Broad jump: won by Bill Maze, Am-Scans; second, Fred Miller, Am-Scans; third, George Gronroos, N.Y. Distance, 22 ft. 4 in.

880-yard run: won by Bill Fitzgerald, Am-Scans; second, Dick Miner, Reipas; third,

Tom Phalen, Reipas. Time, 2.16.8.

Discus: won by Kuusti Suominen, N.Y.; second, Mauri Rivers, Rutland, Vt.; third, Fred Kolstrom, Vermont. Distance, 103 ft. 5 in.

440-yard run won by Walt Janiak, Revere; second, Sandy Patterson, Belmont; third, Tom Phalen, Reipas. Time, 53.5.

15-mile road race: won by Mikko Heitanen, Finland, 1:28:39.5; second, Vaino Muinonen, Finland, 1:29:55; third, Ollie Manninen, B.A.A., 1:31:14; fourth, Walter Childs, North Medford club, 1:40:8.9; fifth, Ed Sheppard, North Medford club.

Officials: Honorary referees, Mayor Alfred Woolcott, John Nokelainen of Maynard, Veikko Lampila; referee, Matti Anttila; clerk of course, Veikko Lehtonen; assistant clerks, Tauno Maki, Frank Luokkala; announcer, Hugo Erickson; starter, Toivo Maki; judges, Eric Lahtinen; timers, Heikki Puranen, Voitto Lassila, Wilfred Koutonen; scorer, Eugene Lehtonen.

Fitchburg Sentinel
Monday, July 7, 1947, page 8

Four Finlandia Foundation Trust grant recipients are shown receiving their awards at a Finlandia Foundation Palo Alto-Stanford (CA) Chapter meeting on May 18. From left: Sue Valima, of the chapter; David Farrell, University of California Berkeley; Sirpa Tuomainen, a Finnish teacher at the university; Anne Kanerva, Nattergal Scandinavian Music Ensemble; and Miriam Eldridge, translator.

Finlandia Foundation photo by Ray Miller

Special offer for new RAIVAAJA subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, RAIVAAJA will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on August 31, 1997. Regular USA subscription rates are \$28.00 a year, \$20.00 for six months, and \$16.00 for three months. Send this coupon and your check payable to Raivaaaja Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Suomi Euroopan ykkönen henkirikoksissa

Suomessa tehdään edelleen enemmän henkirikoksia kuin muualla Pohjoismaissa ja Länsi-Euroopassa. Viime vuonna murhia ja tapoja tehtiin 160, mikä tarkoittaa kolmea surmaa 100 000 henkeä kohti. Määrä on kasvanut noin kymmenellä aiemmista vuosista.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tuoreen rikoskatsauksen mukaan pahoinpitelyjenkin määrä kasvaa. Kyse on tosin enimmäkseen lievestä pahoinpitelystä. Tämä kieli ehkä siitä, että uhrin kääntyvät entistä herkemmin poliisin puoleen.

Vuodesta 1994 alkanut taloudellinen kasvu näyttää heijastuneen rikosten määrän kasvuun. Lammavuosina mm. viinan juonti laski, mikä on omissa vähentämään riskikäyttäytymistä.

Edelleen laskusuunnassa ovat varkaudet ja kavallukset sekä vahingonteot. Rattijuoppous on pysynyt viime vuosien tasolla. Huumausainerikollisuuden määrä on ollut kasvussa koko 1990-luvun ajan. Nousun on arvioitu perustuvan paitsi markkinoiden vahvistumiseen myös valvonnan tehostumiseen.

(STT)

VTT panostaa biotekniikan tutkimukseen miljoonia

Suomen valtion teknillinen tutkimuskeskus VTT panostaa lähivuosina useita miljoonia markkoja elintarvikebiotekniikan kehittämiseen. Nelivuotisen tutkimusohjelman tavoitteena on kehittää korkealuokkaisia ja terveellisiä elintarvikkeita. Tutkimuskohteina ovat mm. suoliston hyvinvointia lisäävien tuotteiden valmistustekniikka ja leipien pilaantumista vähentäminen.

Future Foods -tutkimusohjelman kustannusarvio on 35 miljoonaa markkaa. VTT rahoittaa hankkeesta puolet, ja lopusta kustannuksista vastaavat yhdessä Teknologian tutkimuskeskus Tekes, EU sekä elintarviketeollisuus.

Biotekniikkaa on viime vuosikymmeninä ryhdytty hyödyntämään yhä enemmän elintarviketuotannossa. Paljon keskustelua herättäneet nk. geenielintarvikkeet ovat yksi biotekniikan ilmenemismuoto. Raaka-aineita voidaan molekyylibiologisin keinoin parantaa siten, että tuotteista tulee entistä laadukkaampia tai hinnanaltaan halvempia.

(STT)

Antti Siirala voitti Beethoven-kilpailun

Antti Siirala, 18, on Suomen uusi kansainvälinen mustikkakilpailuvoittaja. Antti oli paras Wienin Beethoven-pianokilpailussa, joka kuuluu tärkeisiin alan kilpailuihin, ja voitto kuuluukin tärkeimpiin Suomen muusikoiden kilpailuvoittoihin.

Beethoven-pianokilpailuun alkukarsintaan otti osaa peräti 300 soittajaa, joista vain 36 pääsi varsinaiseen kilpailuun. Antti Siirala oli joukon nuorimma.

Kilpailuvoitto on tuonut useita työtarjouksia: kymmenkunta esiintymistä Euroopan eri maissa, Itävallassa, Saksassa, Britanniassa ja Ranskassa. Voittoon kuuluu myös cd-levyllinen Beethovenia Naxos-merkille.

Antti Siiralalla musikaalisuus on geneeissä: isä Jussi Siirala on pianotaiteilija, äiti Merit Palas viulutaiteilija. Antti Siirala opiskelee Sibeliuksen Akatemiassa. Hänen nykyinen opettajansa on Matti Raekallio. (STT)

URHEILUA

Suomelle joukko ampumamitaleja

Suomalaisten mitalitili kasvoi kahdeksaan äskettäisissä ammunnan EM-kisoissa Sipoossa.

Krister Holmberg voitti hopeamitalin villikarju-amunnassa. Holmberg kukisti uusinnassa kaksi vastustajaansa, kun hän ampui täydet sata pistettä. Holmberg summasi 590 pistettä. Euroopan mestaruuden voitti venäläinen Igor Kolesov tuloksella 592.

Villikarjun joukkuekilpailussa Suomi oli kolmas. Kolmikossa ampuivat Holmbergin lisäksi Vesa Saviahde ja Pasi Wedman. Venäjä voitti ja Saksa oli toinen.

Suomen joukkue voitti kahdessa päivässä kahdeksan mitalia, seitsemän hopeista ja yhden pronssisen. (STT)

Ounasvaaralle yhdistetyn maailmancupin avauskisa

Kansainvälinen hiihtoliitto FIS on myöntänyt Suomelle yhdistetyn hiihdon maailmancupin avauskisan järjestämisoikeuden. Suomen hiihtoliiton toimitusjohtajan Esa Klingan mukaan kisat myönnettiin Ounasvaaralle varmojen lumiolosuhteiden ja hyvän järjestelykoneiston vuoksi.

"Tarkoituksena on, että Rovaniemestä tulisi yhdistetyn hiihdon maailmancupin perinteinen avauskilpailupaikka", kertoi Klinga.

Marraskuussa Rovaniemellä pidettävässä maailmancupin avauksessa kilpaillaan myös sprinttikisa. Siinä hypätään mäestä kerran ja hiihdetään 7,5 kilometriä samana kilpailupäivänä.

"FIS:n päätöksen mukaan sprinttikilpailu on ensi kerran MM-kisojen ohjelmassa vuonna 1999 Ramsaussa", kertoi Klinga. (STT)

Selänne NHL-tähdistöön

Suomalaispelaaja Teemu Selänne on valittu NHL:n tämänvuotiseen tähtikentälliseen. Selänne valittiin kentällisen oikeaksi laitahyökkääjäksi. NHL:n parhaaksi pelaajaksi valittiin Buffalon maalivahti Dominik Hasek. Hasek oli paras sekä palkinnot jakaneen raadin että pelaajien mielestä.

Hasek poki myös kolmannen pystin, kun hänet valittiin NHL:n parhaaksi maalivahdiksi.

GATHERING OF FINNISH AMERICANS

from page 15

Mayme Sevander signing books at Finnfest USA '92 in Duluth (MN).

"About 5,500 Finns left the United States and Canada in the early 1930s to fulfill their Marxist ideals, mostly in the forests of Soviet Karelia.

"The emigration, Sevander claims, was the largest from the New World to the Old in the history of mankind.

"More than 1,300 quickly returned to the United States or Canada, disillusioned with the primitive conditions.

"Some never left the railway station at Petrozavodsk, the Karelian capital - they immediately booked return passages after glancing around at the mean surroundings.

"Of those 4,000 pioneers who remained, at least 853 fell to Stalin's purges within a decade of their arrival. Another 122 or more died or were reported missing in the

Russo-Finnish Winter War of 1939-'40 and in the 1941 Nazi invasion. Hundreds more, including Sevander and her late husband, Milton, were sent to labor camps, where at least 61 of their compatriots died.

"Many of those who weren't killed outright died of wartime privations. As the end drew near for Sevander's mother in early 1946, she reflected on the folly that swept her family into the Soviet crucible.

"Her observation appears in the opening volume of Sevander's trilogy, 'They Took My Father' [now out of print].

"It's all our fault," Katri Corgan said, plucking at the blanket on her deathbed. "Why did we come here."

"Sevander left Petrozavodsk in 1989 and took a faculty

position at the College of St. Scholastica in Duluth (MN). After a year teaching Russian there, she resigned to devote herself fulltime to writing and research.

"She has settled in Superior (WI), a drive of a few minutes from her birthplace at Brule."

Sevander is speaking on "Citizen Diplomacy" on Sunday, July 6, at 2 p.m., in the Salma clubhouse.

For the Festival Committee

Pauli Oinonen

Chairperson

with excerpts from "Trilogy chronicles betrayal of Finns,"

Russ Maki's review of

Sevander's books,

Milwaukee (WI) Journal

Sentinel, April 27, 1997

Taivalkoski haluaa Päätalon arkistot

Taivalkosken kunta haluaa kirjailija-professori Kalle Päätalon arkistot.

Kunnassa toimivan Päätalo-instituutin rehtori Matti Kaarlejärven mukaan tämä ainutlaatuinen arkisto on kirjailijan koko eliniän kattava savotta, jonka kirjailija itse haluaisi jättää nimenomaan syntymäpitäjänsä Taivalkoskelle.

Päätalon arkistoissa on kirjailijan tarkkojen päiväkirjojen lisäksi karttoja ja sukupuuta romaanien tapahtumista ja henkilöistä.

Lahden moottoritiellä räjäytellään heinäkuussa

Järvenpään ja Mäntsälän välillä rakennettavalla moottoritiellä alkoivat heinäkuun alussa louhintatyöt. Louhintaan liittyvien räjähdysten takia liikenne joudutaan nykyisellä moottoriliikennetiellä pysäyttämään ajoittain noin kymmeneksi minuutiksi.

Moottoriliikennetiellä voi rakennustöidenkin aikana ajaa pääsääntöisesti 100 kilometrin tuntivauhtia. Työkohteissa rajoitus on 80 km/h ja lähellä pysäytyspaikkoja 50 km/h.

Kesäperjantaisin rakennustyöt lopetetaan moottoriliikennetiellä jo klo 14, jotta mökkiliikenne ei ruuhkautuisi. (STT)

Joensuun Laulujuhlat konkurssiin

Joensuun Laulujuhlat on asetettu konkurssiin. Laulujuhlien säätiön hallitus on jättänyt konkurssihakemuksen. Konkurssin syynä on juhannuspäivänä päättyneiden Laulujuhlien lähes miljoonan markan tappiot. Tapahtuman järjestäminen aloitettiin vuonna 1981.

Laulujuhlien kompastuskiveksi nousi kaksipäiväinen juhannusjuhla. Säätiön hallituksen puheenjohtajan Juha Hämäläisen mukaan juhlan lipputulot jäivät 950 000 markkaa arvioitua pienemmiksi.

Laulurinteelle odotettiin 8500 vierasta, mutta tapahtumaan myytiin vain noin 3000 lippua. Vielä toissa kesänä juhannustapahtuma veti 14000 henkeä. (STT)

Kuolleita

Alma I. Moore

WEST GROTON, MA - Alma I. (Mäki) Moore, 81, 698 Townsend Road, kuoli kesäk. 27, 1997 Deaconess Nashoba sairaalassa Ayerissa lyhyen sairauden murtamana. Hän oli 1972 kuolleen Robert T.J. Mooren leski.

Hän oli syntynyt lokak. 11, 1915 Henry ja Silja M. (Kimminkinen) Mäen tyttärenä Fitchburgissa ja asui lapsuusvuosinaan Townsendissa. Grotonissa hän oli asunut vuodesta 1951.

Mäki oli työskennellyt 22 vuoden ajan Fitchburgin Mechanic Streetillä sijaitsevan New Bunker Rest Homen johtajana.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetyseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi kaksi siskoa, Esther E. Oglvie, Shirley ja Gertrude A. Solovei, Lunenburg sek äheidän lapsiaan.

Hautaaminen Hillside hautausmaahan Townsendissa.

Leo Mäki

WEST BOYLSTON, MA - Leo Mäki, 84, 17 Newton St., kuoli kesäk. 23, 1997 kotonaan lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Salt Lake City, UT:ssa Otto ja Tyyne (Holm) Mäen poikana ja oli asunut Princetonissa ennen kuin muutti West Boylstoniin 1936.

Mäki oli työskennellyt 35 vuoden ajan tuotantopäällikkönä Norton Companyssa Worcesterissa. Eläkkeelle hän jäi 1975. Vuodesta 1985 tämän vuoden huhtikuuhun hän oli ollut Beaman Memorial kirjaston talonmiehenä.

Edesmennyt oli soittanut saksofonia ja klarinettia monissa paikallisissa orkestereissa. Hän harrasti myös lentämistä ja puutöitä, erikoistuen nukkekoteihin ja miniatyyrihuonekaluihin.

Kaipaamaan jäi puoliso Alberta (Nowak) Mäki; kaksi tytärtä, Judith B. Sandberg ja Joanne K. Ciesluk, kumpikin Holden; veli Simo F. Mäki, Hartwood, VA; kaksi siskoa, Lea Oehme, Central Valley, NY ja Laila Munson, Barnstable; kaksi lastenlasta lapsineen.

Hautaaminen toimitettiin hiljaisuudessa Worcester County Memorial Park hautausmaahan Paxtonissa.

Richard E. Latti

DUBLIN, NH - Richard E. Latti, 79, Valley Road, kuoli kesäk. 22, 1997 Cheshire Medical Center'ssä Keenessä pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt toukok. 14, 1918 Worcester, MA:ssa Matti ja Lydia (Jokinen) Latin poikana. Hän pääsi Peterborough High Schoolista 1936.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Latti oli työskennellyt 28 vuoden ajan U.S. postilaitoksen palveluksessa, jääden eläkkeelle 1981. Sitä ennen hän oli ollut mekaanikkona sekä postittajana Yankee Magazinessa.

Monia vuosia hän oli myös Dublinissa asuvien Mrs. Bremerin ja Mrs. R. Grice Kennellyn isännöitsijänä.

Kaipaamaan jäi puoliso Marian (Lever) Latti; tytär Jane Tracey, Jaffrey; poika Richard Latti, Keene; sisko Helmi Simon, Detroit, MI; kuusi lastenlasta; kaksi lastenlapsipuolta; viisi lastenlasten lasta; sekä useita sisaruslapsia.

Tytär Judith Ann Hathaway kuoli 1993.

Hautaaminen Dublinin hautausmaahan.

Russell W. May

NORWOOD, MA - Russell Winslow May, May Funeral Homen kolmannen sukupolven omistaja ja RAIVAAJAN pitkäaikainen ilmoittaja, kuoli kesäk. 26, 1997 Norwoodin sairaalassa. Hän oli 63-vuotias.

Hän oli syntynyt Norwoodissa. Päästyään Norwood High Schoolista hän jatkoi opintojaan New England Institute of Anatomy and Embalming opilaitoksessa, valmistuen 1957. Hänen omistamansa May Funeral Home juhli tänä vuonna 75-vuotista toimintaansa.

Kaipaamaan jäi puoliso Marilyn (Chamberlain) May; kaksi tytärtä, Laurie Jo Ahern, Westwood ja Lynda May Gundlach, Norwood; poika Richard, Norwood; ja kuusi lastenlasta.

Hautaaminen tapahtui hiljaisuudessa.

Lukijan kynästä

LUKIJAN KYNÄSTÄ palstan tarkoituksena on saada lukijat keskustelemaan ajankohtaisista kysymyksistä. Kaikki ovat tervetulleita antamaan panoksensa.

Kysykää, ehdottakaa, väitelkää, ilmaiskaa omat mielipiteenne. Tiivistäkää kirjoituksenne noin yhden konekirjoitusliuskan pituiseksi. Käsini kirjoitettu teksti saa täyttää kaksi arkillista.

Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää liian pitkiä kirjoituksia, ja päättää palstalle valittavista kirjoituksista.

Voitte kirjoittaa myös nimimerkillä, kunhan annatte nimenne ja osoitteenne toimituksen tietoon. Postitkaa kirjoituksenne osoitteella: Lukijan Kynästä, RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. Fax: 508-343-8147, e-mail: raivaaja@net1plus.com

Good Morning America antoi väärän kuvan Suomesta

Se alkoi lupaavasti kertoa Suomen saavutuksista teknillisillä aloilla.

Liian paljon aikaa panttiin saappaan heittoon ja valmon kantamisen kilpajuoksuun. Ovatko ne tärkeitä suomalaisen elämässä?

Turhaa aikaa meni myös tangon opettamiseen amerikkalaiselle, joka ei oppinut sitä edes askeleen vertaa.

Joukukupukki oli ohjelman parempaa puolta samoin saunastitukset ja maaseudun kuvaaminen.

Leningrad Cowboysin esitykset kiinnostavat tietysti nuoria, mutta onko se tosi suomalaista?

Minne oli unohdettu suomalainen tekstiili ja korutaide, samoin lasitaide, joka on ihan maailmankuulua?

USA:n musiikkipiireissä kylä tiedetään Sibelius. Nyt olisi ollut loistava tilaisuus kertoa siitä suuremmalle kuulijakunnalle. Laivarakennuskin unohdettiin. Kovinkaan moni amerikkalainen ei tiedä lähtiessään esimerkiksi Miami risteilylle, että monet

niistä upeista risteilyaluksista on rakennettu Masa Yardsin telakalla Suomessa.

Ei ole mikään yllätys, etteivät amerikkalaiset tiedä, että Nokia on suomalainen yhtiö. (Olihan siellä Amerikan televisiossa Nokian puhelinmainos, mutta sanallakaan ei mainittu mistä se on kotoisin).

Olin tosi pettynyt koko ohjelmaan.

Ajan lyhyys on tietenkin haaste ohjelman suunnittelijoille ja niin herääkin kysymys, että kuka mahtoi olla suomalainen yhdyshenkilö tälle ohjelmalle.

Yhdyshenkilön avulla olisi voitu näyttää vaikkapa Turkua ja Helsingin lähellä olevaa Porvoon kaupunkia.

Radioutisissa kerrottiin, että Suomen osuus tämän ohjelman kustannuksista oli puolitoista miljoonaa markkaa. Olsi kannattanut tiivistää ohjelma tärkeimpiin osiin ja jättää nuo hömpöäosat pois kokonaan.

Tätä mieltä on Malla Andersson Espoo, Suomi

Suviseurat keräsivät 60,000 sanankuulijaa

Vanhoillislehtiläisten suviseurat Rovaniemen maalaiskunnan Rautiossaareissa keräsivät noin 60,000 sanankuulijaa.

Helteinen sää aiheutti sen, että muunmuassa Trip-mehut loppuivat koko Pohjois-Suomen tukkukaupoista. Seuravälle oli myyty myös 200,000 jäätelöä.

Ensi vuonna seurat pidentään Pudasjärvellä Jyrkkäkosken lentokenttäalueella.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Funeral Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Sawyer-Miller-Masciarelli

Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.
Fitchburg Westminister Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli John F. Masciarelli Michael D. Masciarelli
Howard J. Miller Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

and Princeton

Massachusetts
Funeral
Trust

MFA
Massachusetts Funeral Directors Association

FORE
THOUGHT

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Venäjän Tshah lupasi: Viipurin ohitustien rakentaminen alkuun

Venäjän liikenneministeri Nikolai Tshah lupaa, että Viipurin ohitustien rakentaminen aloitetaan vielä tänä vuonna rahoituslupauslaskelmien keskenäisyydestä huolimatta.

Kansainvälinen tarjouskilpailu järjestetään piakkoin, Tshah kertoi Pietarissa. Hänen mukaansa ohitustien rakennussuunnitelma on valmis, ja hankkeeseen on luvassa Venäjän valtion liikennerasiasta 10-15 miljoonaa markkaa.

Tarjouskilpailun voi hyvin voittaa suomalainen yritys, Tshah arvioi. (STT)

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntai- ja maanantai- aamulta WEIM am1280, Fitchburg, klo 8:45.

Heinäkuun hengelliset tilaisuudet pidetään 13. ja 27. p:nä Elm St. Lähetyskirkossa klo 2 ip.

Erikoistapahtumia: Heinäk. 9. ja 10. p:nä Esa Suojala, Michael Mieto, Irja ja Olli Pyykkö saapuvat Kanadasta Sisälähetystyksen merkeissä. Hengelliset tilaisuudet pidetään keskiviikkona 9. p:nä klo 7 illalla ja torstaina 10 p:nä klo 2 ip. Torstaina järjestetään myös kahvitarjoilu. Kaikki tervetulleita!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikku lapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 6. p:nä ei suomenkielistä jumalanpalvelusta. Klo 9:00 aam. pyhäkoulu sekä raamattutunti. Klo 9:45 englanninkielinen jumalanpalvelus.

New Ipswich, NH

Suomenkielinen jumalanpalvelus sunnuntaina, heinäk. 6. p:nä klo 3:00 iltapäivällä Apostolic Lutheran kirkossa, 117 Goen Road. Kaikki tervetulleita!

(MA) ollessaan mukana Harvardin yliopiston "Center of International Affairs'in Fellows-ohjelmassa. Koko perhe oli ahkerasti mukana Finlandia Foundationin Bostonin jaoston kokouksissa ja lapset osallistuivat innokkaasti Uuden Englannin Suomi-koulun toimintaan.

Yhdessä muutamien muiden Harvardissa opiskelleiden suomalaisten kanssa Mäkelä oli mukana perustamassa Harvard Club of Finlandia keväällä 1996. Klubin kuuluu tällä hetkellä noin 50 henkeä, mm. vastikään Bostonissa vierailut Puolustusvoimien ylilääkäri Timo Sahi.

Klubin tarkoitus on kerätä liikeyrityksiltä lahjoituksia, joiden turvin vuodesta -98 alkaen myönnetään yhdelle tai useammalle lahjakkaalle suomalaiselle nuorelle stipendi Harvardin yliopistossa opiskelua varten.

Suuri kunnia

Valtiotieteen kandidaatti Jarmo Mäkelä on toiminut Yleisradiossa TV:n uutis- ja ajankohtaistoimituksessa vuodesta -81 alkaen. Hän on ollut ulkomaantoimituksen esimiehenä ja johtanut projektia, jolla valmisteltiin Yleisradion työnrekiöiden koulutusta digitaaliseen tuotanto- ja lähetystekniikkaan.

Nimitystään lehdistösihteeriksi Mäkelä pitää suurena kunniana ja haasteena. Se on hienoimpia työmahdollisuuksia ja hän ottaa sen vastaan erityisen mielellään.

Suomi tunnetuksi

Suomella on lehdistösihteerit kaikissa tärkeimmissä lähetystöissä ulkomailla. Pohjoismaiden pääkaupunkien lisäksi mm. Tallinnassa, Bonnissa, Pariisissa, Lontoossa, Moskovassa ja EU:llakin on oman

Suomen ulkoministeriö on nimittänyt Yleisradion toimit-

Jarmo Mäkelä Washingtoniin lehdistösihteeriksi

tajan Jarmo Mäkelän määräämiseksi lehdistösihteeriksi Washingtonin suurlähetystöön. Ensimmäisenä heinäkuuta Mäkelän on määrä aloittaa työnsä ulkoministeriössä ja hän siirtyy asemapaikalleen heinäkuun lopulla. Hän tulee toimimaan lehdistösihteerinä seuraavat neljä vuotta.

Lennokas haastattelu

Tiesin Jarmo Mäkelän nimityksestä jonkin verran etuajossa, sillä muutama päivä aikaisemmin, juhliessamme yhdessä nuoremme lakkiais Mäkelöiden kodissa Espoossa, kertoi Jarmo meille tulevan uutisen. Samalla hän lupasi yksinoikeudella RAIVAAJALLE ensimmäisen haastattelunsa lehdistösihteerinä.

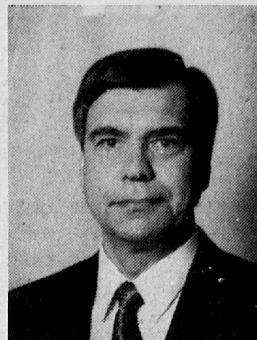
Sattuneista syistä seuraavat kaksi viikkoa kuluivat kuitenkin ankarasti työn touhussa kummallakin taholla, ja haastattelun teko siirtyi.

Juhannussunnuntaina Mäkelä oli lähdössä viikon tutustumismatkalle asemapaikalleen Washingtoniin. Tapa- simme yllättäen New Yorkin koneen lähtöportilla, sillä olin tulossa pikavisiitille kotiin.

Kun sitten totesimme, että tämän yli 300-paikkaisen koneen matkustamossa meidät oli sijoitettu melkein vierokäin, päätimme tehdä haastattelun lennon aikana. Tämä on siis tehty juhannussunnuntaina yli yhden toista kilometrin korkeudessa Islannin yläpuolella Finnairin MD-11 koneessa.

Harvard-klubin jäsen

Mäkelä on tuttu monille Uu-

Jarmo Mäkelä

den Englannin suomalaisille. Elokuusta 1990 seuraavan vuoden elokuuhun hän asui perheineen Lexingtonissa.

Washingtonin paikkaa pidetään kuitenkin tärkeimpänä. Siihen olikin peräti 34 hakijaa, joista Mäkelä katsottiin pätevimmäksi. Vankka ammatti- ja kielitaito, lehtimies-tausta ja Internetin tuntemus lienevät olleen miehen vahvoja avuja.

Lehdistösihteerin tehtävä on tehdä Suomea tunnetuksi ulkomailla. Hän on jatkuvasti yhteydessä tiedotusvälineisiin ja toimittajiin, joiden arvelaan olevan kiinnostuneita Suomesta. Samalla hän pitää silmällä, mitä Suomesta kirjoitetaan. Siitä voi päätellä millainen mielenkiinto on maattamme kohtaan ja voiko siihen jotenkin olla avuksi.

Vaikkakin lehdistösihteerin työ eroaa suuresti Mäkelän televisiotyöstä, on siinä myös

paljon samankaltaisuuksia. Yksi tärkeimmistä on keskeisten kansainvälisen politiikan virtauksien seuraaminen.

Kotisivu Internetissä

Washington, D.C.:n lähetystön erityispiirre on se, että siellä on monipuolinen ja laaja Internet systeemi. Se on tarkoitettu kaikille. Osoitteesta www.finland.org löytyvät lähetystön omat sivut ja Suomen peruspaketti.

Olennaista tässä ovat hyperlinkit muihin tiedostoihin, joista löytyy vastaus Mäkelän omien sanojen mukaan "mihi tahansa Suomea koskevaan kysymykseen. Jos tietää, mitä etsii, se löytyy. Jollei tiedä, se on vaikeaa."

Sivut perusti Jarmo Mäkelän edeltäjä, nykyinen Suomen ulkoministeriön lehdistö- ja kulttuuriosaston päällikkö Yrjö Lämsäpuro.

Pitkäaikainen haave

Loppupehmenneksi Mäkelä lausuu painokkaasti, mutta veitikka silmäkulmassa: "Nykyinen Ulkomaankauppa- liiton toimitusjohtaja Seppo Härkönen toimi vastaavassa tehtävässä 80-luvun puolivälin paikkalla. Kävin kerran vierailulla hänen kodissaan ja totesin, että tällaista on herrasmiehen elämä ja työ. Siitä lähtien olen toivonut joskus pääseväni samaan tehtävään."

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia Puhutaan Suomea
NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä
Westminster, MA
Puhelin 874-2921

**Bethelin seurakunnan
Sisälähetysjuhla**
Elm St. Lähetyskirkossa (Fitchburg)
Tilaisuudet: keskiviikkona 9. p:nä klo 7 illalla
torstaina 10. p:nä klo 2 ip
Mukana vierailijoita Kanadasta: Pastori Esa Suojala
Evankelistat Michael Mieto, Irja ja Olli Pyykkö
Torstain tilaisuuden jälkeen KAHVITARJOILU
TERVETULOA!

HUHTALA OIL CO.
198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON
• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation
CALL 632-1221
Our service area is from North Rutland to Orange

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.
Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA**
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLOITA

Vintripöydän syöntikilpailu FAHA:ssa.

Kuva: Aini Tossavainen

Juhannusjuhlilla FAHA:ssa

AINI TOSSAVAINEN
BERKELEY, CA

Potluck-illallinen Veljeysseuralla kesäkuun kokouksen edellä oli hauska, vaikka yleisöä olisi saanut olla enemmän. Oli paljon hyviä ruokia. Koristimme Barbara Costan kanssa pöydät kauniisti kukilla. Barbara laitto myös herkullisen mansikkajälkiruoan.

Tämä kokous oli siitä erikoinen, että saimme viisi uutta jäsentä Veljeysseuraan. Heistä neljä on Suomi-koulun äitejä ja opettajia; Kirsti Käkelä Bellows, Riitta Herwitz, Linda Pankonin ja Dona Taylor.

Lisa Karjalainen on erittäin aktiivinen Fahan jäsen, ja toivomme, että häneltä riittää innostusta myös Veljeysseuran toimintaan!

Toivotamme kaikki uudet jäsenet sydämellisesti tervetulleiksi seuraamme!

Minnesota tunnettu "Koivun Kaiku" kanteleensoittoryhmä esiintyi Veljeysseuralla kuu-

mana iltapäivänä. Anja Miller organisoit konsertit. Heillä oli samana iltana konsertti myös Fahassa.

He lauloivat ihmehen hyvin suomen kielellä kansanlauluja, vaikka ovat toisen ja kolmannen polven suomensukuista. He olivat oppineet paljon lisää. Kuulin heitä FinnFestissä täällä 1986.

Erleen Mäki laitto lounaan esiintyjille. Hän laitto myös jääteetä ja limonadia yleisölle ohjelman jälkeen. Werner Johnson ja Duke Miao laittoivat tuolit valmiiksi ja Seppo Lehto hoiti kovaääniset. Virkailijat toivat kahvileivät. Kiitokset kaikille avustajille!

Pitkäaikainen Veljeysseuran jäsen Elvie Gronlund poistui joukostamme 10 p. kesäkuuta. Hän oli syntynyt Virginiassa Minnesotassa 27 p. heinäkuuta 1914. Hän teki paljon Veljeysseuran hyväksi. Otamme osaa omaisten suuruun.

Hyvin monet ovat loukkaantuneet tai sairastavat. Toivon

heille kaikille parempaa terveyttä!

Fahan juhannusjuhlit toivat paljon suomalaisia koolle Fahan kauniiseen kartanoon. Oli paljon kilpailuja lapsille ja aikuisillekin. Uittiin ja saunottiin.

Lauantai-iltana haali oli täynnä väkeä illallisella. Kiitokset Alina Ratilainen, Sinikka Ylinen ja avustajat! Myöhemmin oli tanssit ja kokon palaessa laulettiin koko tunti suomalaisia lauluja Timo ja Unto Laineen säestyksellä.

Sunnuntai-iltana söimme hyvän hedelmä- ja pannukakkuaamiuksen. Siihen vielä kahvit lisäksi. Monet meistä olivat niin täynnä, ettemme jaksaneet ottaa osaa kävely- ja juoksukilpailuun. Nuorempia oli kyllä valmiina kilpaan, joten katsoimme vain sivusta reipasta menoa.

Jumalanpalveluksen järjesti pastori Toivo Hope. Kolehiti menee Inkerin kirkon avustustyön hyväksi. Tuttu suvivirsi tuo aina Suomen juhannukset mieleen. Lauloimme

myös kansallislaulut juhlan kunniaksi. Lausuin pari kesärunoani ja Anja Hope, Ritva, Timo ja Unto Laine säestivät.

Iltapäivällä esiintyi myös seitsemän tytön lauluryhmä "Calamity Janes". Heillä oli hyvä harmonia ja kauniit, nuoret äänet. Johtaja oli puoleksi eestiläinen, toiset eivät olleet lainkaan suomensukuista.

Monet vuorottelivat makkar- ja hampurilaiskioskissa katoksen alla. Ruokaa ja virvokkeita tarvitaan paljon, kun on paljon yleisöä.

Lasten uimakilpailujen jälkeen on aina kovat sekä naisten että miesten joukkuekilpailut idän ja lännen välillä. Molemmat voitti tällä kertaa itä, yleisön hurratessa altaan ympärillä.

Arpajaisissa oli paljon voittoja. Lentoliput Suomeen voitti Krista Fredrickson. Kiitokset Finnairille näistä lipuista! Tulot auttavat Fahan ylläpittoa! Pienempiä palkintoja oli paljon, joten monet saivat jotakin.

Juhannusjuhlit onnistuivat hyvin ja kaikilla on nyt aurinkoiset muistot jäljellä. Nähtiin monia tuttuja, joita muuten harvoin tapaa.

Judy ja Risto Stirkkinen esittivät meille Emu-lintujen kasvatusta. Liha on kuulemma hyvää ja vähärasvaista. Munat olivat kuin suuria avokadoja. Öljy on kai myös palovammoja ja kipuja parantava. Emut ovat suuria lintuja, ja Risto ja Judy kasvattavat nyt niitä.

Werner Johnson ja Mike Saari ovat tehneet paljon työtä Veljeysseuran parkauspaikassa. Nykyisin se on kyllä käynyt pieneksi, kun Veljeysseuraa vuokrataan, että se voidaan säilyttää. Kiitokset hyvästä työstä!

Suomessa kaivetaan Lahden lähellä kiviakauden aikaisia asuma-alueita. Siihen aikaan, 10,000 vuotta sitten, siellä on ollut suuri järvi, jonka ympärillä on asunut satoja ihmisiä. Työkaluja on valmistettu piikivestä, jota on Pärnun lähellä Eestissä. He ovat joko muuttaneet Suomeen asumaan Eestistä talka ainakin kulkeneet siellä.

On kiinnostavaa kuulla ihmisistä kauan sitten. Sukupolvet tulevat ja menevät nopeasti. Muutamia veitsiä ja muita esineitä on vain jäänyt maahan muistoksi menneiltä ajoilta.

Oikein hyviä lomia, veljet ja sisaret!

Uusi Kalevala-sävellys menestys Saksassa

Kajaanilaisen Kalevala Chamber Lightin Elias Lönnrotista ja Kalevalan synnystä kertova sävelteos sai hyvän vastaanoton saksalaiselta yleisöltään äskettäisen Suomi-viikon yhteydessä Neckarsulmissa.

Baden-Württembergissa. Sakari Kukon sekä Markku ja Olavi Suominen säveltämä teos tarjosi vaateliaalle saksalaisyleisölle positiivisen yllätyksen ja vastaanotto oli sen mukainen.

Suomen ensi-iltansa Kalevala-aiheinen sävelteos saa Kajaanin Runoviikon yhteydessä tällä viikolla. Jatkossa sävelteosta on tarkoitus kasvattaa kokonaiseksi sinfoniaksi saakka. (AL)

Sanomalehti
aina ajan tasalla

New Yorkin
Suomalainen
Evankelis-luterilainen
SEURAKUNTA
at Park Avenue
Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028

Services conducted
in Finnish language
Service 3.30 p.m.

For further information:
718-894-6178
718-892-2712

THE FINLANDIA
FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

1997

FINNEXPRESS

Save on travel to Finland

When you're thinking of going to Finland, one call to FinnExpress at Hanslin Travel Service can save you money on airline tickets, hotels, cars, cruises and other travel arrangements.

We have over 30 years experience in providing economical travel arrangements to Finland. For information and reservations, please call today.

Norvita
Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198